

"KELEIVIS"
DARBO ŽMONIŲ LAIKRASTIS
Leidžia J. G. Gegužis & Co.
Prenumerata metams:
Amerikoje \$1.50
Kanadoje ir užrubežiuose \$2.00
Prenumerata pusei metų:
Kanadoje ir užrubežiuose \$1.25
Amerikoje 90c
Apgarsinimų kainos klausit laišku.
Kreipianties su kokiais nors reikalais, taip adresuokite:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gegužis & Co.
Every Wednesday in Boston, Mass.
Represents over 4,000 Lithuanians in the City of Boston, 50,000 in New England and about 500,000 in the United States.
The Best Advertising Medium.
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

No. 46

Telephone:
So. Boston, 935-W.

SO. BOSTON, MASS., 17 LAPKRIČIO-NOV., 1915 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the act of March 3, 1879.

Telephone:
So. Boston, 935-W.

Metas XI.

Rusai Galicijoje sumušti ir traukiasi atgal; jie paėmė tenai 125,000 belaisvių.

Serbijai grėsia visiškas išnaikinimas; didesnė šalies dalis jau priešų rankose; pereitoj savaitėj paimta 8,500 serbų ir 12 kanuolių. Austrų submarinas paskandino Viduržemės juroj italų laivą "Ancona," kuris plaukė Amerikon su žmonėmis. Veronos mieste austrų orlaiviai užmušė 30 žmonių, sužeidė 49. Pietų Serbijoj francuzai uztvėre bulgarams kelią į Monastirą. Apie Rygą ir Dvinską vokiečiai išikasa žemen ir rengiasi stovėti visą žiemą. Tarp Anglijos valdininkų kyla dideli nesutikimai.

RUSAI SMARKIAI ATAKUOJA.

Oficialis pranešimas iš Petrogrado 11 lapkričio sako:

"Kurliandijoje, Sloko apie linkėj, prie upės Aa, mūsų kariūnė pradėjo užpuolimą ir nuėjo iki Kemerno. Beto, Sloko pietuose mes atėmėm iš vokiečių Odingą. Jakobštato apie linkėj ir Dvinsko vakaruose mūsų jau netaip ataklus, kaip diena pirm to.

"Toliau į pietus, apie kaimą Kolki, siaučia smarkus mušys. Visos vokiečių atakos ties Gueta Lisovska buvo atremtos. Į pietus nuo kaimo Budki mes prasimušėm per priešininko liniją ir persekiodama bėgantį priešą mūsų kariūnė užėmė sra kaimą ir mišką netoli jo. Iki pietų mes turėjom paėmė jau 50 oficerių ir daugiau kaip 2,000 kareivių, tarp kurių pusė buvo vokiečių, pusė austrų. Beto da mes paėmėm 20 kulkasvaidžių. Daug priešininko kareivių prigėrė Černiavkos upėj. Šita pergalė mums nusisekė ačiu šauniai mūsų artilerijos pagalbai."

ANGLIJA NEBEIŠLEIS SVEIKŲ VYRŲ.

Pradėjus Anglijoj kalbėti apie įvedimą, priverstino kareiviavimo, daugelis jaunų vyrų pradėjo bėgti iš tenai Amerikon. Valdžia tatau patėmijus tokią imigraciją sulaukė. Pereitoj savaitėj jau pranešta visoms laivų kompanijoms, kad be valdžios pasportų žmonių vežti nevalia. Pasportus gi valdžia išduoda tik tokiems, kurie neteikia kariūnėms. Sveiki vyrai nuo 19 metų amžiaus jau nebegali iš Anglijos išvažiuoti.

PASKANDINO DU VOKIEČIŲ SKRAIDUOLIU.

Iš Stokholmo pranešama, kad švedijos pakraštyje pereitoj savaitėj anglų submarinas paskandino apsaugotą vokiečių skraiduolį "Frauenlob." Keliom dienom pirm to ten pat buvo paskandintas toks pat vokiečių skraiduolis "Undine." Abudu jie turėj po 275 kareivių ant savęs.

JUODKALNIEČIAI ATREMIA AUSTRŲ ATAKAS.

Iš Juodkalnio sostinės Cetinje pranešama, kad visu parubežiu austrai smarkiai bombardavo juodkalniečių pozicijas, paskui austrų pėstininkai ėjo prieš jas šturmu. Visas atakas juodkalniečiai atrėmė.

Rusai Galicijoje sumušti.

Bet į 10 savaitių jie paėmė tenai 125,000 belaisvių.

Londono "Daily Mail" korespondentas, pasiremdamas rusų valdžios skelbiomomis žiniomis, praneša savo laikraščiui, kad į 10 savaitių generolo Ivanovo armija paėmė Galicijoj ir Volyniuj daugiau kaip 125 tukstančių belaisvių. Rusai veda tenai stiprią ofensivą ir keliais atvejais jiems pasisekė prasimušti per austrų-vokiečių pozicijas ir sulaužyti jų frontą. Tokiuose atsitikimuose daugiausia paimama belaisvių.

Bet vėliausios žinios iš Berlyno sako, kad paskutinėmis dienomis vokiečiai su austrais padarė visu frontu užpuolimą ir nuo vakarinio Styro upės kranto išvis rusus. Rusai traukiasi atgal. Į šiaurę nuo Komarovo, prie to paties Styro, vokiečiams pasisekė paimti da 367 belaisvius.

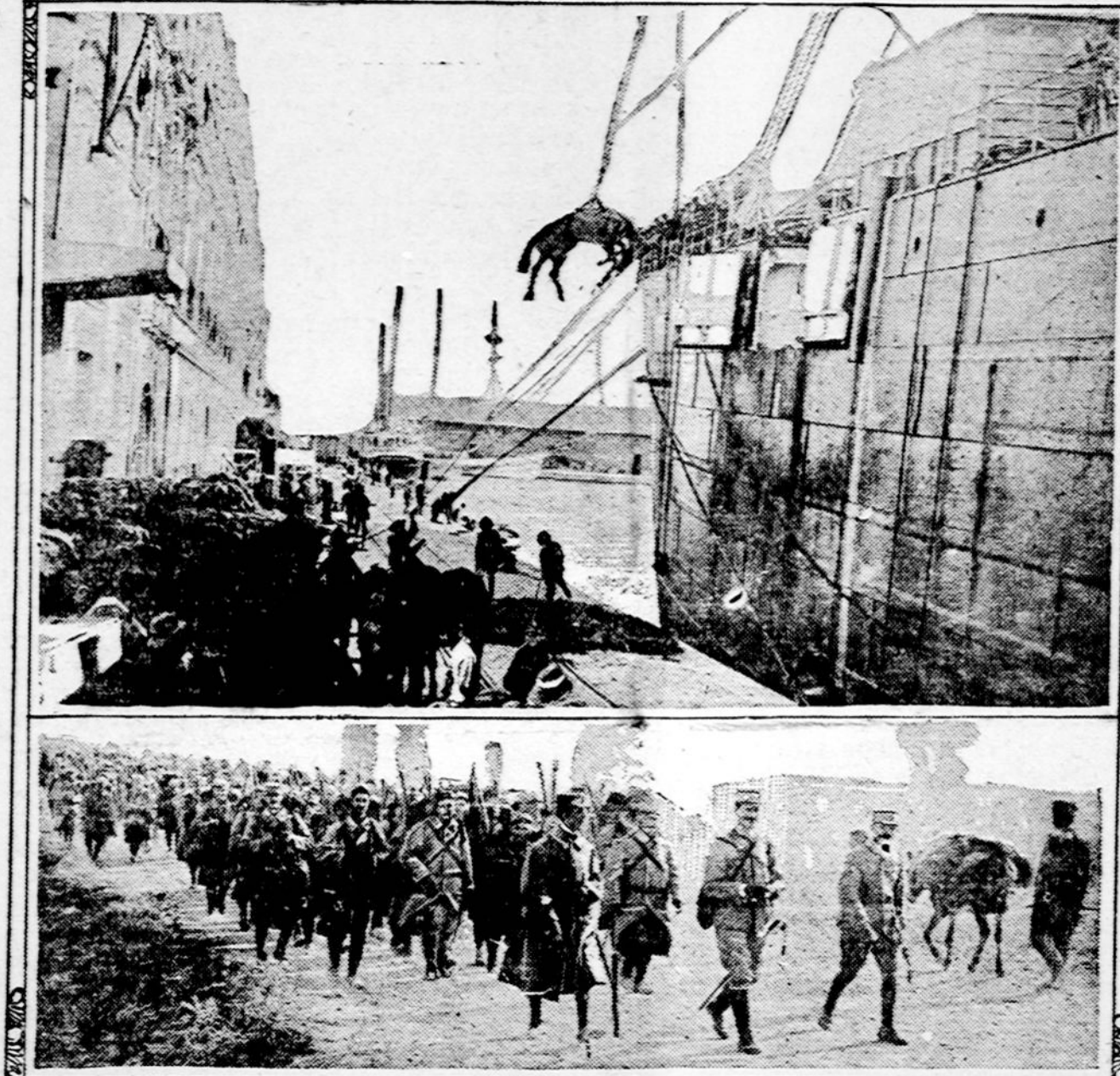
ORLAIVIAI UŽMUŠĘ 30 ŽMONIŲ, SUŽEIDĘ 49.

Praejusį subatvakarį 3 austrų orlaiviai padarė ant italų miesto Veronos užpuolimą ir mėtydami iš oro bombas 30 žmonių užmušė, o 49 sužeidė. Daugiausia aukų bombos pridarė ant didelio skvėro, kur tokiu laiku paprastai buna turgus, suvažiuoja iš apie linkės daug kaimiečių su prekėmis ir susirenka miestot gyventojai. Viena bomba čia užmušė 19 žmonių, daugiausia moterų. Orlaiviai metė bombas ir kitose miesto vietose, bet nė viena bomba nenupulė arti militariškų įstaigų.

Tai jau antru kartu austrų orlaiviai užpuola Veronos miestą. Pirmas užpuolimas buvo liepos mėnesyje. Paskutinis užpuolimas baisiai sujudino Italijos žmones. Romos laikraštis "Idea Nazionale" reikalauja, kad visi vokiečiai Italijoj būtų sutraukti į kariškus centrus, austrų-vokiečių turtai konfiskuoti, o 35,000 austrų belaisvių būtų laikoma užstovais ir už kiekvieną užmuštą ar sužeistą ateityje italų, sušaudyt kelis austrus.

TUKSTANČIAI ŽYDŲ GULI PO ATVIRU DANGUM.

Petrogrado žydų komiteas gavo telegramą iš Nižniojo Novgorodo, kad ten daug vargingų žydų šeimų nakvoja jomarkų budo, tukstančiai guli po atviru dangumi. Daugelis miestelių nebegali sutalpinti pabėgėlių.

Photos by American Press Association.

Paveikslėlis parodo, kaip Salonikos uoste (Balkanuose) francuzai iškelia iš laivo savo kavaleriją, kurią jie siunčia serbams į pagalbą. Apačioje francuzų pėstininkai eina Salonikos miesto gatve.

PASKANDINO KITĄ ITALŲ LAIVĄ.

Nespėjo išplaukti į kraštą išsigelbėjusieji "Anconos" pasažieriai, kaip austrų submarinas paskandino kitą italų laivą Viduržemės juroj — "Bosnia," tik pastarasis buvo tavorinis.

PASKANDINO ŠVEDŲ LAIVĄ.

Iš Londono pranešama, kad švedų garlaivis "Wacousta," kuris plaukė iš Nova Scotia į Vladivostoką, liko paleistas jurių dugnan. Keno submarinas tatau padarė, nežinia.

RUSU NUOSTOLIAI OFICIERIAIS.

Bukarešto laikraštis "Moldawa," Petro Carpo organas, praneša, kad pirmais karės metais rusai neteko 223,270 oficerių negyvais, sužeistais ir paimtais nelaisvėn. Šita spraga bandoma užpildyti menkesnėmis, dar negana išlavintomis jėgomis.

GEN. RENENKAMPF PETRAPILĖS GUBERNATORIUS.

Anot pranešimų iš Petrapilės, gen. Renenkampf, kuris pastaruoju laiku buvo Kaukazo fronte, dabar yra paskirtas Petrapilės gubernatorium.

ANGLIJOS VALDININKAI RIEJASI.

Kada karė pradeda krypti blogon pusėn, tai Anglijos ministerių tarpe kyla didžiausi nesutikimai. Kiekvienas vis kaltina kitą, o save skaito neklaidingu. Daugiausia tenka karės ministeriui Kitcheneriui. Sir Markham pasakė parlamente: "Pakol Kitchener, kuris neprisiima jokių patarimų, bus karės ministeriū mes karės nelaimėsime." Kitcheneris gi kaltina buvusį laivyno ministerį Churchill'ą, o šis sakos esąs visai neklaidingas, tik visi kiti darą klaidas. Pagalios Churchill rezignavo.

CARUKAS KARĖS LAUKE.

Pereitoj savaitėj ir carukas išvažiuo karės laukan. Jisai buvo su tėvu Dvinsko tvirtovėj, važinėjosi apie Vitėbską, aplankė Rygą ir Revelį. Caras pasakė kareiviams keliatą prakalbų ir dėkavojo jiems už... narsumą.

TURKAI LAUKIA KAIZERIO.

Romoj gauta žinių, kad turkai daro didelį prisirengimą kaizeriui pasitikti, kuris neužilgo ketina atvažiuoti Konstantinopolin.

RUSIJA GALĖTŲ VISKĄ IŠGELBĖT.

Londono "Times" korespondentas, telegrafuodamas savo laikraščiui iš Bukarešto sako: Jeigu Rusija dabar galėtų pasiųsti Serbijon 200,000 kareivių, kuomet francuzai ir anglai užima Egėjos pajurį, tai tuojaus prie sąjungininkų prisidėtų Graikija ir Rumunija. Rumunija galėtų su 200,000 kareivių užpulti iš užpakalio bulgarus ir tuo pačiu laiku galėtų pastatyti 400,000 kareivių prieš vokiečius. Balkanai būtų išgelbėti.

VOKIEČIAI PAĖMĖ DAUG GROBIO SERBŲ MIESTE.

Berlynas praneša, kad Serbijoj vokiečiai paėmė Krušavo miestą, kur tarp kitoko jiems pateko 7,000 belaisvių ir 50 kanuolių, tu tarpe 10 sunkaus kalibro.

ITALIJA PADĖS SERBIJAI.

Iš Romos ateina pusiau-oficialių žinių, kad Italija rengiasi siųsti Albanijon savo kariūnė, kuri galėtų tenai duoti serbams pagalbą. Pačios Italijos reikalams būtų labai naudinga, jeigu bulgarai užimtų Albaniją.

Vel žiauri piktadarystė ant jurių.

Dabartinėj karėj yra du baisūs žvėriškumai, kuriuos kiekvienas doras žmogus turi pasmerkti.

Pirmas: tai bombardavimas iš oro niekuo nekaltų miestų ir žudymas ramių gyventojų, neišskiriant nė moterų nė kudiškių, ir tankiausia dagi miegančių, pačiam vidurnaktyje. Antras: tai skandinimas ant jurių pasažierinių laivų su visais žmonėmis, neduodant jiems laiko nė išsigelbėjimui. Šitą baisų budą įvedė vokiečiai su savo submariniais. Suvenytoms Valstijoms prieš tą žvėriškumą užprotestavus, per nekurį laiką jau nesigirdėjo tokių žmogžudingų darbų ant jurių, kaip paskandinimas "Lusitanijos" ir "Arabiko."

Bet štai pereitoj savaitėj vel atėjo baisi žinia. Italų garlaivis "Ancona," kuris plaukė su žmonėmis iš Neapolio į New Yorką, Viduržemės juroj buvo austrų submarino užpultas ir paleistas jurių dugnan. Kaip "Anconos" kapitonas tvirtina, submarinas pradėjo šaudyti į laivą iš kanuolių budamas nuo jo da už penkių mylių. Laivas tuojaus sustojo, bet submarinas šaudyti nesiliovė. Šoviniai krito ant laivo vienas pasakui kito ir sprogo. Žmonės didžiausioj panikoj pradėjo mėtyties iš vienos vietos į kitą, norėdami pasislėpti. Ant laivo buvo daugiausia moterų su vaikais, kurios raziavo Amerikon pas savo vyrus. Šaudymas tęsėsi pusantros valandos. Sumišimas, moterų ir vaikų klieksimas per tą laiką buvo toks, kad žodžiais negalima to nė apsktyti. Paskui submarinas prisiartinęs paleido į laivą torpedą. Pasidarė baisi eksplozija, kuri išmetė laivą virš vandens, perkėlė jį pusiau ir jis tuojaus nuskendo. Pakol submarinas šaudė, nuo "Anconos" buvo leidžiamos valtys. Bet šoviniams plystant, daug tų valčių buvo sudaužyta ir daug žmonių jose užmušta bei sužeista. Austrai šaudė da ir į nuleistas ant vandens valtis. Viso ant laivo buvo 428 žmonės; išsigelbėjo 225, o 203 žuvo.

Iš Londono atėjo kita žinia, kad vokiečių submarinas paskandino anglų garlaivį "Rhineland." Išsigelbėjo tik vienas žmogus.

PAĖMĖ 8,500 SERBŲ.

Berlynas praneša, kad pereitoj nedėlioj paimta 8,500 serbų ir 12 kanuolių. Iš to skaičiaus 7,000 belaisvių ir 6 kanuolės paėmė bulgarai.

Ar paims vokiečiai Dvinską?

"Ar paims vokiečiai Dvinską ir Rygą?" Tokį klausimą dabar plačiai svarsto ir Rusija, ir Vokietija. Bet didžiuma mano, kad vokiečiai yra jau persilpni paimti šitas rusų drutvietes. Jeigu jie nebutų pradėję karės Balkanuose, nėra abejonės, kad jie būtų paėmė ir Dvinską, ir Rygą, ir gal da toliau Baltijos pajuriu būtų nuėję. Bet dabar daug spėkų reikia Balkanuose. Visas Mackenseno armija nusiųsta iš Rusijos Serbijon. Francuzijoj kareiviai taipgi labai reikalingi. Todėl Rusijoj vokiečiai priversti tik-tai ginties. O ginanties pirmyn eiti negalima.

Paskutinėmis dienomis apie Dvinską ir Rygą ėjo didelė kova, bet kaip rodos, nieko nelaimėta. Nors abidvi pusi giriasi didėlimis pergalėmis, bet ir vieny ir kitų kariūnė stovi tose pat pozicijose, kaip ir pirma. Aišku tik tas, kad vokiečiai kas kartas geriau apie Dvinską išikasa ir ruošiasi gyventi tuose apkasuose per visą žiemą. Dabar iš Vokietijos siunčiama kareiviams Dvinsko frontan daugybę šiltų drabužių, kailinių čebatų, pirštinių, veltinių ir kitokių dalykų.

Rusai skelbiai tuojaus paimsią Galicijoj Lvovą. Bet tai turbūt tik pasigrymas ir priešo bauginimas. Tiesa, gen. Ivanov, kuris buvo užkariavęs andai Przemyslių ir kuris dabar vel eina ant Lvovo, yra gabus karvedys, bet šiandien visuose karės frontuose matyt didelis nuvargimas ir spėkų išsisėmimas; beto da, rusų armija per daug yra nupulolus dvasioj, per daug jau sudemoralizuota, kad galėtų savo pergalėtojus nuveikti. Pagalios, kaip žinios skelbia, dabar Rusijoj prasideda revoliucijos judėjimas, o tas jau yra blogas ženklas caro valdžiai.

GRAIKIJA PRIZADA SĄJUNGININKAS DRAUGISKUMĄ.

Francuzijos valdžia gavo iš Graikijos premjero pranešimą, kad Graikija nenori kišties į karę ir pasilieka neutralę, tačiau jos sąjungininkams ji bus visuomet draugiška.

KITCHENERIS PAS GRAIKIJOS KARALIŲ.

Anglijos karės ministeris Kitchener nuvažiuo pas Graikijos karalių. Anglai mano, kad dabar tai jau tikrai Craikija padės sąjungininkams.

Peržvalga.

"KATALIKYBĖS AR CHULIGANYSTĖS LAIKRAŠTIS?"

Šitokių antgalvių "Lietuva" rašo apie "Draugo" užsiuolimą ant p. Račkausko ir drg. Grigaičio. Apie šitą užsiuolimą buvo plačiai jau rašyta šiose skiltijose pereinamajame "Keleivio" numeryje, bet paminėsime da ir "Lietuvos" nuomonę, kad skaitytųjai matyti, ką apie kunigus mano ir artimi jų kaimynai. "Lietuva" rašo taip:

"Kiek mums žinoma, kataliku tikėjimas draudžia užpuldinti ant žmonių, veržtis į jų namus, griauti šeimynos ramybę. Ta draudžia ne tik katalikų tikėjimas, bet taipogi kiekvienos civilizacijos šalies įstatymai ir tiesiog paprastojo padarumo jausmas. Žmogus, kuris nebuvo šios drausmės ir įsiveržia į svetimą namą, vadinama pėsiu, piktadariu, chuliganu: arba panašiu vardu. Už drausmės sulaužymą valdžios įstatymai baudžia ir visuomenė pasmerkia.

"Dar bjauresnės rūšies chuliganai yra tie, kurie viešai spaudoje, per laikraštius, įsiveržia į svetimą, privatiną gyvenimą, į šeimyninį gyvenimą, išvelka šeimyninius reikalus viešumon ir stengiasi juos pajuokinti, purvais apdrabstyti, stengiasi kaip galint bjauriau apipurvinti nekuom nekaltas moteris, apšmeižti jas. Žmonės, kurie taip elgiasi, turi būti priskaityti prie ištvirkėlių skaitliaus, prie žmonių, kuriuos kiekviena susipratusi visuomenė pasmerkia.

"Kaip sykis panašiu darbu pradėjo pastaraisiais laikais užsiiminėti 'Draugas', kurio leidėjais yra regis 61 kunigas ir keli švietikiai."

Apipasačius, kaip tas kunigų organas apšmeižė tuos dvių žmonių ypatas, kaip išniekino jų šeimynas, "Lietuva" tęsia toliau:

"Draugui" pradedant vis daugiaus praktikuoti chuliganų kovos būdus prieš tuos, kurie ne su juo eina, kyla pavojus, kad ir kiekvienas Amerikos lietuvis, nepažįstantis kėsmės tikėjimo, gali būti kaip ir augščiau minėti, taip pat, jeigu dar ne bjauriau, apšmeižtas ir apibjaurotas. Pradedant 'Draugui' taip elgtis, nei vienas negali būti užtikrintas, kad sekandame to laikraščio numeryje jisai pats nebus išpurvintas arba jojo žmona, duklė ar kita brangi ypata nebus apibjaurota ir šlykščiai pajaukta. Matant, kaip 'Draugas' iki šiol 'progresavo', reikia tikėtis, kad jisai ir toliau šiuom pačiu keliu eis, jeigu nebus kokių nors būdų sulaukymas.

"Akyvaizdoje tokių faktų, mes klausiamės tu suvirš kapos lietuvių kunigų, kurie leidžia 'Draugą', kam tasai laikraštis yra juo leidžiamas: ar katalikybės apgiminumui ir skleidimui, ar juo, kunigų, luomo apgiminumui, ar chuliganystės platinimui tarp Amerikos lietuvių? Jodo būtu žinoti, su kuom reikia taikyti. Jeigu tasai laikraštis yra chuliganystės vardan leidžiamas, tai tegul taip ir pasako."

Tas viskas gerai. "Lietuva" kalba apie "Draugą" teisiškai. Bet ar "Lietuva" atsimena, kad nelabai senai da ji pati bjauriau apšmeižė Konkolauską? Galbut, kad ji tai darė ne su tokiu bjauriu tikslu, kaip "Draugas", galbut, kad ji manė, jog Konkolauskas ištvirkėlių buvo šnipas. Tečiau vėliau, kada jai buvo prirodyta, jog ji apšmeižė jį neteisingai, ji savo šmeižimo neatšaukė. Nežana to, ta pati "Lietuva" tvčia platino melą, buk "Keleivio" leidėjai yra žydai, gerai žinodama, jog tas neteisybė.

Be jeigu "Lietuva" dabar taip piktniškai "Draugo" chuliganais darbas, tai reikia manyti, jog ji supranta tų darbų bjaurumą ir ateityje gal vengs jų pati.

GABRYS ATVAŽIUOJA AUKŲ RINKTI.

Klerikalų laikraščiai pasiskelbė, kad jų Gabrys vėl atvažiuoja Amerikon aukų rinkti nukentėjusiam nuo karės Lietuvai. Ir atvažiuoja ne bile kaip, bet su Rusijos valdžios paliudymais. Apie šitą jo atvažiavimą pranešta prielankiems jam laikraščiams telegrama. Ir šita telegrama ejo neprastais keliais. Ji buvo išsiųsta iš Stokholmo, su Rusijos konsulio parašu, ir adresuojama Rusijos konsuliui Washingtone, su prašymu, kad pastarasis perduotų ją "Draugo" ir "Lietuvos" redakcijoms. Ji skamba taip:

Stokholmas, Spalio 24 d. 1915 m. Imperatoriškam Rusų Ambasadoriui Washingtone.

Meldžiama pasiųsti sekanti kabelgramą Dr. Rutkauskui, per Lietuvius Savaitraštį "Draugas", 1800 W. 46th st., Chicago, ir Balučiui, redaktoriui Lietuvius dienraščio "Lietuva", 3252 So. Halsted st., Chicago:

"Lietuva, užimta per vokiečių, kenčia nedateklų iš prieštasties stokos maisto ir (dėl) ligų. Greičiausia pagalba neįsivengiamai reikalinga. Kolektuokite pinigų tarp amerikonių, suorganizuokit staba gydytojų; prirengkit maista, drabužius. Centralinis Lietuvius Komitetas siunčia į Suvienytas Valstijas specialią Deleгатą, Dr. Gabri, su įgaliojimais ir rekomendacijomis, reikalingomis kolektyvui pinigų tarp anglo-amerikonų ir susinešimui su Amerikos Komitetu gelbėjimui nuo karės nukentėjusiu.

(Pasirašo) Yčas, atstovas, Prezidentas Centralio Lietuvius Komiteto. (Pasirašo) Imperatoriškam Rusų Ministris Švedijoje, Nechludov.

Kiek pirmiau buvo paskelbta, kad Amerikon ketina atvažiuot aukų rinkti žemaitė su Bulota, todėl "Naujienos" spėja, kad Gabrys čia skubinasi užbėgti jiems už akių. Jos rašo:

"Aisku, kad p. Yčas rūpėja ne vien tik dūti žinia apie p. Gabri atvažiavimą, bet ir dūti žinia, visų pirma norėio pasiskelbti apie tai kuogrečiausiai; ir tam nepasigalvėta gana daug pinigų, nes tokia telegrama galėjo kaštuoti apie 100 rublių, jei ne daugiau. Skubinesio p. Yčas su Gabriu skelbti pranešimą, nepasigalvėdami pinigų, tur-but delto, kad jiems buvo svarbu idant apie Gabri atvažiavimą patirtu amerikiečių pirmiau, negu suenės čionai atvažiuoti augščiau minėtieji žmonės Mot. Zemaitei, Bulota ir Vileišis atstovaus progresyvišką Lietuvos organizaciją, o Gabrys kalinia, kaina klerikalų globijamos 'Lietuvius Draugijos'. Kažin ar suklvime tad, spėdami, kad tikėtai dėl konkurencijos tiems žmonėms įsai čionai ir važiuoja. 'Lietuvius Draugija' ink turi Amerikoje jau du atstovus — p. Simkū ir šiomis dienomis atvykęs kun. Miliauskas.

"Toliau, matyt, kad Yčas norėio ne tikėtai greitai paimformuoti amerikiečiams, bet ir pareklamuoti Gabri, padarviti žinia apie jį kuogrečiausiai, minėdama. Apie tai liudija p. Nechludov' parašas ant telegramos, apie tai liudija siuntimas telegramos į Washingtoną ir pagaliau p. Gabri titulavimas 'Dr.'. Tas klerikalų diplomatas iš Parvyžiaus da niekuomet nėra buvęs ne daktaru, ne šundaktariu, todėl 'daktaro' titulas jam yra prisitaęs dėl 'bluffo'. Del 'bluffo' tikėtai telegrama ir p. Rutkauskui su Balučiui per Washingtoną, nes telegramos siuntėjas žinojo ju adresu (jis net norėd juos pačioje telegramoje ir neturėjo reikalo kreiptis į Rusijos ambasadorių).

Be keičiausia yra tas, kad Gabrys atvažiuoja rinkti Lietuvai aukų su Rusijos valdžios rekomendacijomis, o Lietuva yra ne Vokietijos valdžia. Yčas, Gabrys, Rusijos valdžia ir užimta vokiečių Lietuva! — Kaip šita nesutaikomu daiktų kombinaciją suprasti? Kaip Gabrys bei Yčas, eidami su caro činauninkų paliudy-

mais, mano įneiti dabar Lietuvon, kurioj viešpatauja vokiečiai? Čia kvepia kaž-kokia slaptinga, tamsi politika. Rusijos valdžia, kuri užėinant vokiečiams išdegino Lietuvos kaimus, su naikino miestus, išdraskė fabrikas, išskerdė gyvulius, išvarė vyrus, — šita valdžia dabar rašo Gabriui paliudymus ir žada padėti (per savo konsulį Washington) rinkti Lietuvai aukų — Lietuvai, kuri jau užimta vokiečių! Kaip šitą komediją suprasti?

"Ateitis" pastebi da vieną misteriją, surištą su ta telegrama — tai 'centrali lietuvius komiteta', kurio vardu Yčas pasirašo po telegrama. Ji sako:

"Tasai parašas mums metėsi į akis išsyk, nes žinome, kad p. Yčas yra pirmininkas tik Lietuvius Draugijos nuk. nuo karės šelpiti, o apie 'centrali lietuvius komiteta' girdėjome tik pernai rudeni iš to paties p. Yčo laišku, pasiūstus taigpi iš to paties Stokholmo. Bet kaip paskui pasirodė, tie visi p. Yčo pranešimai apie 'centrali lietuvius komiteta', savo laiku amerikiečiuose net triukšmą pridare, pasirodė visiškai neteisingais."

Apie šitą "lietuvius centrai", kaip rodos, niekas daugiau ir nežino, išskyrus tik pati Yča ir jo sėbrą Gabri. Todėl nėra abejonės, kad tik jiedu šitą "lietuvius centrai" ir sudaro. Tai, matyt, naujas budas aukoms rinkti, nes "informacijos biurui" žmonės jau nebepori aukauti. Kaip telegrama sako, tai šitas misteriškas "lietuvius centras" ir siunčia dabar Gabri Amerikon aukų rinkti.

Todėl amerikiečiai turi but atsargūs. Kas nori Lietuvos žmonėms savo centu pagelbėti, tas gali aukauti Lietuvos Šelpimo Fondui. Kas nenori šitai įstaigai aukauti, gali aukauti Lietuvos Gelbėjimo Fondui, arba stačiai Lietuvos Šelpimo Draugijos atstovams, kurių Amerikoje yra jau net keliatas. Visos šitos įstaigos ir atstovai yra visuomenės užtvirtinti ir kontroliuojami. Beto da jos yra po kaučija ir padėti tenai pinigai negali prapulti. Bet kas kontroliuoja toki "lietuvius centrai" kas už jį atsakyty, jeigu pinigai žutu? — mes nežinome. Kas kontroliuos Gabri, kur jojo kaučija? — taipgi niekas nežino. Nežinia net ir kas jį išrinko, kas jį įgaliojo ir kas jį čionai siunčia. Vienu žodžiu — paslaptis.

IRGI "KRITIKAI"

Vienas lietuviškųjų klerikalų organas "kritikuoja" Marksą. Girdi:

"Markso vertė ir viršvertė teorija yra kertienu akmeniu viso socializmo mokslo. Pagal tos gi teorijos mainomoji kiekvieno daikto, vertė saikuojama tik pagal to, kiek tam daiktan yra indėta žmogaus darbo. Tiesa, Marksas visa tą savo teoriją išdėsto taip neaiškiai ir su tokiais matomais prieštarašais, kad sakysime tai ka jisai parašė savo pirmajame 'Kapitalo' tome apie daikto vertę — daugeliu žvilgsniu priešinasi tam, ka jisai rašė jau trečiame tome. Bet šiaip ar taip pamatinė jo mintis apie daikto vertybę liekasi ta pati."

Klerikalų laikraštis sukritikuoti šitos teorijos negali, bet jis sako, kad kiti —

"ta teorija sumušė ir davė pradžia kitai, dabar beveik visų ekonomistų priimtai teorijai, jog daikto vertybė nusprendžia galutinai jo naudingumas. Bet dar ir šiandien daugelis, jei ne didžiama socialistų akla anos teorijos laikosi."

Vadinas, jisai, tas klerikalų organas, ne aklas ir todėl jisai Markso teorijos nesilaiko. Jisai laikosi Markso kritiku teorijos, kad "daikto vertybė galutinai nusprendžia jo naudingumą."

Jis mano, kad šita teorija yra labai tvirta ir teisinga, nes ji priešinga marksinei teorijai.

Jeigu taip būtų, jeigu daiktų kainos būtų nustatomos sulyg jų naudingumo, tai visi turėtume tikėti, jog deimantinis žiedas, kuris kainuoja \$300, yra 6 kartus žmogui naudingesnis, negu \$50 vertės karvė. Tuo tarpu gi visi gerai žino, kad taip nėra. Be karvės pieno ir mėsos Markso "kritikai" negalėtų nė "kritikuoti," o be deimantinių žiedų jie gali gyventi kuopuikiau. Reikia: karvė yra naudingesnė, bet žiedas daug brangesnis. Tai kurgi čia tos teorijos teisingumas, kad daigtų kaina priguli nuo jų naudingumo?

Vadinas, jie "neakli."

SUPUVIMAS TURČIŲ DRAUGIJŲ.

Kunigai ir kitokie "doras mokytojai" nuolatos rėkia, buk socialistai yra "laisvos meilės" šalininkai ir jei įvyktų socializmas, tai šeimyna visai nupultų.

Be nemato tie "doras mokytojai", kad kuomet socializmas įvyks, tai tos šeimynos gali jau ir nelikti. Turčių draugijoj ji eina jau visiskai iš mados. Apsivesti ir gyventi poroj visą amžių pas juos jau nemada. Jie beveik kas metai veda ir kas metai ima "divorce." Štai ką rašo apie tai žinoma rašytoja Ella Wheeler Wilcox:

"I keturiasdešimt metų, tarp 1867 ir 1906, Amerikoje persiskyrė 2,500,000 su viršum suaugusių žmonių ir tais persiskyrimais paliesta daugiau kaip 4,000,000 gyvasčių. Ir tų persiskyrimų skaitlius kas metai auga su pasibaisėtiniu greitumu. Pavyzdžiai: 1867 metais buvo 9,000 persiskyrimų su viršum, o 1906 metais jau 72,000 su viršum."

Taipgi yra šeimynos pamatai ne tarpe bedieviškų socialistų, bet tarpe "dievobaimingųjų" Amerikos turčių, dabartinės tvarkos palaikytojų.

Prieš šitą supuvimą buvo ir tebėra siuloma visokie vaistai. Pirmoje vietoje siuloma vaikali. Bet statistika neparodo, sako minėta rašytoja, kad vaikų turėjimas ar neturėjimas turėtų su tuo ką nors bendra. Statistika parodo, kad turčių poros skyriasi taip pat bevaikės, kaip ir tos, ka turį vaiki. Wilcox sako, kad —

"Svarbiausia persiskyrimų priežastis yra dvys gyvenimas ir turto perteklius, kuriame nardosi 'smarkioji Amerikos draugija' (smart society). Stoka užsiėmimo ir turto perteklius nupuldė moterystės idealus ir sumažino jos pareigų samonę."

Ji nurodo skaitlytoju visą eilę šeimyniškų skandalių, kur kitokios priežasties persiskyrimui visai nebuvo, kaip tik ištvirkimas, ir priduria, kad —

"Amerikos turčių draugija dideliais žingsniais eina prie supuvimo, koksai viešpatavo senovės Romoj prieš pat jos nupuolimą."

KUNIGAS ISISKOLINĖS UŽ DEGTINĘ.

"Milwaukee Leader" rašo:

"Mūsų baltųjų mėnesyje kataliku kunigas J. F. Šukalskis paliko nemokėtos skolos svaicinančių gėrimų firmai Andrzejewski and Sons už \$157.00. Dabar šita firma prisikabino prie palikto kunigo turto ir teisėjas Karel pripažino, kad tie pinigai turi but jai užmokėti."

Tai paliudvmas, kaip katalikų kunigėliai "naikina" svaiginančius gėrimus. Ištvirkųjų, jiems tik blaivūs ninkais ir vadinties. Jeigu visi taip gerty, visą degtinę išgerty.

KAS RUPI KUNIGAMS.

Šiomis dienomis atvažiuo Amerikon kun. Maliauskas aukų rinkti, tik ne baidantiesiems Lietuvos žmonėms, o kunigų organui "Vilčiai." Jisai išsireiškė, kad jeigu šitas kunigų laikraštis žus, tai ir visa Lietuva žus. Chicagos "L." tuom pasipiktinus rašo:

"Suprantama, kiekvienas laikraštis turi pilną teisę siųsti savo agentus pas Amerikos lietuvių aukoms rinkti. Jeigu yra tokiu, kurie prijauna ir aukauja — tai jų asmeniškas reikalas. Tačiau vienas dalykas, pro kurį negalima tytomis praesti, tai tas, kad nesusiurpatusiems mūsų žmonelėms, kurie ateina to kunigo prakalbų pasiklausyti, stengiamasi įkaliti į galvą, kad su tuo dienraščio likimu yra surištasi ir visos Lietuvos likimas."

"Ypač dabartiniojo momento, kuomet visa Lietuva papludusi kraujais, panaši agitacija yra nedoras pasiūlyojimas iš Lietuvos ir Lietuvos žmonių vargų. Rinkite, vyrai, aukas savo laikraščiams. Jeigu atsisiras tokiu, kurie jums aukas, tai jusi laimikis. Bet nesitękite iš lietuvių tėvynės nelaimės ir nesistengkite iš tos nelaimės pripildyti ištuštėjusį klerikalų 'Vilties' izdą. Neprigaudinkite žmonių, sakdami, kad Lietuva žus, jeigu jusi laikraštis žus. Tai yra tikrai akių monijimas nesusiurpatusiems lietuviams."

Reikia stebėtis, kad "Lietuva" turėjo drąsos pasakyti taip aiškiai teisybę.

PERDAUG REKLAMUOJAM SAVO PRIEŠUS.

Mūsų draugai socialistai darodidelę klaidą reklamuodami savo spaudoj klerikalų laikraščius, ypač tokius, kurie vos tik pradeda eiti ir jokios svarbos, jokios įtekmes lietuvių gyvenime da neturi. Pavyzdžiu gali but kad ir Kemešio leidžiamas popierėlis. Nespėjo jis pasirodyti, o mūsų spauda jau piškina ilgiausias kritikas, kad jis neteisingai kalba apie socialistus.

Nejaug draugai socialistai nori, kad klerikalai rašytų apie socialistus prielankiai? Juk to negalima iš ju ne reikalauti. Ir kam tad reikalingos visos tos kritikos? Juk klerikalų, ypač tokių klerikalų kaip Kemešis, nepertikrinsi. Jie tvčia erzina priešingų persitikirinimų laikraščius, kad tik daugiau apie juos kalbėtų ir tuomi reklamuoju jų laikraščio varda.

Taip neturėtų būti. Apie tokius juozapinių zokonų organus reikėtų kalbėti kuomžiausia arba ir visai juos ignoruoti. Jeigu jie ant socialistų loja — te sau loja! Pamatys, kad to lojimo niekas nepaiso — ir nutilis.

"MOTERIS IR SOCIALIZMAS" TUOJ BUS GATAVA.

Sajungos administratorium V. Jakštys praneša paskutinimae "Kovos" numeryje, kad —

"Knyga 'Moteris ir Socializmas' už dienos, kitos bus gatava. Kurie turite užsi-prenumeravę ta knygą keli metai atgal, teikėstis prisistatiti mums tas prenumeratos korteles ir kaip tik knygą bus gatava, tuoj gausite ją."

"Knyga turi 430 puslapių. Druotose apdaruose kaštus \$1.50, paprastuose apdaruose — \$1.00."

Taigi kaina tokia pat, kaip ir anglų kalboj toji knyga parsiduoda. "Moteris ir Socializmas" yra parašyta Augusto Bebelio, garsaus Vokietijos socialistu vado (dabar jau mirusio), o lietuvių kalbon vers-ta p. Račkausko.

LENKU SOCIALISTŲ SUVAŽIAVIMAS.

Amerikos Lenku Socialistų Pildomasis Komitetas šaukia XIII suvažiavimą, kuris bus 25 ir 26 lapkričio, New Yorke.

PRANAŠAUJA BEDARBĘ PO KAREI.

Amerikos spauda vis tankiau ir daugiau pradeda kalbėti apie bedarbę, kuri turėsianti įvykti Amerikoje Europos kare pasibaigus. Tas pranašavimas remiama tuom, kad dabar Amerikos kapitalistai sudeda labai daug pinigų į naujas fabrikas karės amunicijai daryti. Bet anksčiau ar vėliau karė pasibaigs ir tos fabrikos turės užsidaryt. Sudėti pinigai žlugs. Iš tos priežasties galės kilti pinigų rinkoj didelė panika ir pagimdyt didelę bedarbę.

SAJUNGA LEIS TEORIJOJŲ ŽURNALĄ.

Lietuvių Socialistų Sąjunga ruošiasi leisti teorijos žurnalą. Literatūros Komitetas dabar svarsto žurnalo formatą, vardą ir t.t. Žurnalo redaktorium-vedėju bus drg. Grigaitis. Be redaktoriaus manoma sutraukti da geriausius bendradarbių spēkas iš Europos ir Amerikos. Vardas žurnalui siulomas "Naujoji Gady-nė." Norima, kad pirmas numeris išeitų da prieš naujus metus.

"ŠILTOS VIETELĖS."

Šitokių antgalvių "Kova" rašo:

"Kai kurie sąjungiečiai, duodami už ka-nors pipirų savo redaktoriui, sekretoriui ir kt., primena 'šiltas vieteles.' Bet kaip tikrybėje tos vieteles yra šiltos, galima numanyti iš to, jog į pirmuosius redaktorius ir sekretorius yra tik po vieną kandidatą. Nėra daugiau norinčių 'sušilti.'"

NEPRIPAŽISTA ZECCERIŲ UNIJOS.

"Laisvėje skaitom, kad lietuvių zecerų unija nėra tikra unija. Anglų tarptautinė unija jos nepripažįsta. "Laisvė" rašo taip:

"Kilo ginčai dėl Lietuvos zecerų unijos. Bet kad ji netikra unija. Kasierius pabėgo su pinigais, tai dar pusė bėdos, bet kad ja nepripažįsta internacionalė anglų unija. Mūsų zecerai, tverdami uniją, žadėjo tuoj susijungt su anglais, bet prizado neištesėjo išpildyt."

Na, matai! O keliama triukšmas, kad "Keleivis" jos "nepripažįsta."

Skaitytojų Pastabos.

"Vienybė Liet." rašo savo komentaruose apie Žemaitės atvažiavimą: "Mes esam amžini prieštai tų žmonių, kurie dėl savo siaurų partyskių siekių pjudo žmones vienus prieš kitus ir neša mūsų visuomenėje suirutę." Na, o kas-gi, mieloji "Vienybė" atrado mūsų tarpe pinkertonus, Rusijos šnipus, raudonrankius? Kas padarė "dėl savo siaurų partyskių siekių" iš paskutinio Brooklyno seimo jomarką, kada dėl "siaurų partyskių siekių" Sidlauskas nepatiko išdininku, vietoj "V. L." rekomenduojamo "juokdario" Paukščio? Kas ardo, drasko ir skandalus kas savaite kelia mūsų tautiškame judėjime "dėl savo siaurų partyskių siekių" jei ne "Vienybė"? Na jau akys, tai akys.

Iškilo naujas incidentas: Račkausko su Gabriu. Gabrys iškoliojo Račkauską "grakščiu gyvenašliu," ku-mučių plepalų" rinkėju, šmeižiku, melagiu, etc. Račkauskas nutraukė Gabriui nuo galvos "babbos lapų" vainiką, prilygino Lietuvos "gelbėtoją" prie šiaučiaus, Rusijos "izvozčiko" ir t.t. "Draugas," kurio skiltijse visas jomarkas telpa, dar nuo savęs pridėda Račkauskui porą "melagių" ir "šmeižikų," "bobų plepalų"

Kada Peabody sudegė šv. Jono parapijos miniškų mokykla, kur Dievui auka krito suvirš 20 nekaltų kudielių, tad kardinolas O'Connell nuvažiavęs ten, kaip ir policija, atkartotinai teisinosi: "Čia niekas nekaltas, ištikrųjų čia niekas nekaltas!" Nu, ne, nekaltas! Kas-gi tyčia norės mirties kelių dešėty mažutėlių? Bet jei kardinolas būtų atidavęs nors pusę tų pinigų, kurie kaštavo jam važinėti Romą, arba nors tuos pinigus, kuriuos jis yra išleides ant automobilų, pastatymui naujos "fireproof" mokyklos, arba nors uždeėjimui "fire escapes," suvirš 29 mergaičių tarp jų ir lietuvaitė Petronėlė Čebatorius, nebūtų žuvusios ir suvirš 20 namų nebūtų ašaromis papludę.

Krikščionybė? Bah...

"Katalikas" sako, kad "Draugas" nekrikščioniskas, o "Draugas" atsako, kad "Katalikas" nekatalikiškas. As gi patvirtinsiu, kad abudu jie kalba teisybę.

rinkėjų," "paikšų," etc. Ot, "sampelis" rimtos lietuviškos politikos ir "visuomeniško darbo!"

Kada Peabody sudegė šv. Jono parapijos miniškų mokykla, kur Dievui auka krito suvirš 20 nekaltų kudielių, tad kardinolas O'Connell nuvažiavęs ten, kaip ir policija, atkartotinai teisinosi: "Čia niekas nekaltas, ištikrųjų čia niekas nekaltas!" Nu, ne, nekaltas! Kas-gi tyčia norės mirties kelių dešėty mažutėlių? Bet jei kardinolas būtų atidavęs nors pusę tų pinigų, kurie kaštavo jam važinėti Romą, arba nors tuos pinigus, kuriuos jis yra išleides ant automobilų, pastatymui naujos "fireproof" mokyklos, arba nors uždeėjimui "fire escapes," suvirš 29 mergaičių tarp jų ir lietuvaitė Petronėlė Čebatorius, nebūtų žuvusios ir suvirš 20 namų nebūtų ašaromis papludę.

Krikščionybė? Bah...

"Katalikas" sako, kad "Draugas" nekrikščioniskas, o "Draugas" atsako, kad "Katalikas" nekatalikiškas. As gi patvirtinsiu, kad abudu jie kalba teisybę.

"Vienybė" yra didelė pavduolė. Matydama, jog "Keleivis" i keliata metų įgavo keliolika tukstančių skaitytojų, jog "Laisvė" ir "Naujienos" i vieną-antrą metų turi po dešimtį tukstančių skaitytojų, o ji per suvirš dvidešimtį metų "dirbusi," dabar turi tik pusę, ką turėjo 1905—7 metais, iš piktumo neriasi iš kailio. Lai "Vienybė" ir ant toliau dar kolioja, šmeižia ir apmeluoja kiekvieną neširvydinės doros žmogų, lai dar daugiau skandalų kelia, — o už metų skaitytojų skaičius ant pusės sumažės! Mat dabar žmonės žengia priekyn, o ne atgal.

Amerikos lietuvių kataliku spauda plusta liberališką savo bendrę už tai, kad ja vadina klerikalais. Kaip tą pavadinti, nesumanau! Tveria juozapines partijas, organizuoja katalikišką miliciją (vyčius), gimdo romiškas draugijas viena po kitai, ir vis — ne klerikalizmas. Paimkim nors ir L.R. K. Federaciją. Jos valdyba: pirmininkas kun. Mišius, raštininku kun. Kemešis, izdininku kun. Pankauskas. Visur o visur vadovauja Romos kleras. Jei tas nėra klerikalizmas, tai kas juomi yra? Ag kunigų tikėjimiskos užduotis — altorius ir sakramantai. Kam tas lindimas i politiką? Bet pagaliau, kam taip purtytis nuo klerikalų vardo? Ag tame nieko blogo nėra. Argi jau gėdijasi savo partijinės dezignacijos.

Kad mūsų klerikalams kalbant apie socialistus tuoj protiški ratukai sukasi i antrą pusę, nėra apie tai jokios abejonės. Štai "Draugas" pasakoja savo skaitytojams, jog socialistai "neko-voia už tautos laisvę." Padėkim sau, kad ne. Socialistų organizuotų iš 100 lietuvių yra gal 1, o pritarėjų — 10. Lai socialistai "nekovoja," bet jų lašas ju-rėj, kurie po perkunais yra ta katalikų kova už "tautos laisvę?" Socialistai 1905 m. anot kun. Laukaičio, nors "Kramola" sukėlė, o ka katalikai veikė? įvairias "swinstwas" socialistams darė.

Fritzas. Ko patis žmonės nežino, tai sako, kad ateitis parodys. Man jau ir akis padarvo bežiurint i ta "Ateikauskui porą "melagių" ir "šmeižikų," "bobų plepalų"

Lukšij Juozas.

KORESPONDENCIJOS

DE KALB, ILL.

Spalio 17 d. įvyko prakalbos, surengtos vietinės Sv. Petro ir Povilo draugystės. Kalbėjo drg. Petraitis iš Chicagos. Kalbėtojas išsireiškė, jog kalbėsias 2-jose temose: Lietuvos istorija ir apie katalikystę, socializmą, laisvamanybę ir tautybę, pridurdamas: "kalbėsiu mandagiai, pamokinančiai ir neužgasiau nei katalikų, nei tautiečių, nei socialistų, nei laisvamanybių." Kadangi laikraštys vieta brangi, todėl tiek tik tepasakysiu: gal draugas Petraitis yra žmogus labai gerų norų, daug žinančias, kitur ir kitose temose geras dalyko aiškintojas, bet kaip čia kalbėjo, tai apsaugok viešpatie! Pradėdą argumentuoti apie vieną dalyką, neužbaigęs, šoka ant kito, (nes dviems viešpačiams nieks negali sykiu gerai tarnauti. Red.). Kiek pakalbėjęs vėl skundžiasi, kad per daug toli nuo temos nuejęs (lyg publika tam būtų kalta). Kada panašiai kalba koksai mulkintojų abazo asmuo, tai nei dyvo nebutų. Bet Petraitis kuris yra senas sąjungietis, tai prasta! Minėta draugystė yra nevaržanti laisvės: nariai gali eit ausinė, gali ir neti, — jų valia. Reikia, draugystė pasirengusi eit pirmyn, o kad Petraitis savo kalboj reklamavo katalikystę, pasmerkė Darwin'o teoriją ir niekino laisvamanybę, tai jau kiekvienas permanė, kad katalikiškas socialistas nesutinka su mokslu ir negali but revoliucionieriškas socialistas, kokiu privalo būti. Dekalbėčiai labai įdomauja prakalbos — jas rengia prie kiekvienos progos, bet veidmainavimo neapkenčia!

Praeitą žiemą ta draugystė buvo parengusi prakalbas "Ka-ko" redaktoriams: Tananevičiui ir Gudui. Jiems panašiai kalbėti ir po prietarų pelkes klaidžioti gal ir leistina, bet niekad negali but leistina tai daryti darbininkiškos organizacijos nariui, kuris savo prakalba griauja visa tai, ką darbininkai su taip dideliu vargu įgyja.

Zmonių prisirinko pilna didelė svetainė. Jeigu A. Petraitis būtų pasisakęs esąs "ex-socialistas" — gal iš jo kalbos susipratęs nors juoko būtų, bet dabar tik koku darosi.

Aukų lėšoms padengti surinkta apie \$3.15. Tas parodo, kad prakalba susirinkusiųjų didžiama buvo neužganėdinta, panašiai kaip nebuvo užganėdinta Tananevičiaus ir Gudo prakalba. Sv. P. ir P. draugystė turėtų taipgi tai sau įsidomėti.

C. D.

HANOVER, PA.

Lietuviai mušasi, kaip teutonai su sąjungininkais. Kas "pėdė" daro ofensivą.

Sis miestelis stovi netoli Nanticoke, Pa. Lietuvių yra apie 100 šeimynų ir keli desėtkai pavienių; stato jau ir bažnyčią. Šitoj apie linkėj yra 3 "breikeriai" ir darbai eina gerai. Saliunų yra 16, tu tarpe 5 lietuviški ir visi daro gerą biznį.

Tie saliunai, tai kaip ir kokie amunicijos arsenalai. Kaip lietuviai tenai sueina — tuojais ir karė. Po kiekvienos "pėdės" daro vis ofensivą ir mušasi, kaip teutonai su sąjungininkais. anadien apie 12 val. at "teutonai" užklupo ir gonkų vieną "sąjungininką" ir tuojais ėmė jį

bombarduot. Pirmą atakavo rankinėmis bombomis, o paskui šoko su durtuvais. Nabagui "sąjungininkui" supiaustė visą mundierą. Nelaivėn tečiaus nepateko nė vienas.

Bet "sąjungininkai" atsimokėjo. Spalių 23, apie 11 valandą naktį jie sumobiliavo savo armiją, apsirūpinę saliuone amunicija ir naujomis spėkomis išėjo atakomis ant "teutonų". Susirėmimas įvyko ant Pine stryto, ties Staškevičiaus saliuonu, po No. 112, ir Martino Martuševičiaus stuba, po No. 110. Didžiausia kova buvo ant šaligatvio. "Sąjungininkai" pirmą atakavo akmenais, kuriuos jie vartojo vietoj rankinių bombų, o paskui prispyrė "teutonų" prie sienos ir šoko ant "ura!" Mušis buvo toks, kad drebejo visas namas, sukilo visi žmonės iš miego. Muši laimėjo "sąjungininkai". Vienas "teutonas" liko sunkiai sužeistas, o keliatas lengviau. Nelaivėn ir vėl nė vienas nepapuošė.

Dabar vėl laukiama didelio mušio, nes "teutonai" mobilizuoja savo spėkas ir rengiasi į didelį ofensivą prieš "sąjungininkus".

O paklauskit, už ką tie žmonės mušasi? Jie patis nežino. Gėda jums, gėda!

Susipratęs Darbininkas.

KENOSHA, WIS.

Prakalbos.

Spalio 17 dieną atsiuvo "Lietuvos Balso" draugijos surengtos prakalbos. Kalbėjo drg. D. Klinga apie Lietuvos padėjimą. Antru atveju kalbėjo apie karės priežastis ir pačią karę. Ant galo nurodė kenksmingumą kunigijoms politikavimui ir parapijinių mokyklų įtekėmės į vaikų auklėjimą. Prakalba abelnai žmonėms patiko. Buvo keletas užklausimų, į kuriuos kalbėtojas atsakė. Literatūros paroduota už \$7.30, aukų surinkta nukentėjusiems nuo karės šelpiti \$17.25. Pirmą buvo suvienytųjų draugijų suaukauta ir surinkta \$208.38c., pridėjus prie to dabar suaukautus pasidaro išviso \$1225.63. Nuo to atėmus išlaidų 30c (sekretoriaus lėšas) "First National" banke nuo karės nukentėjusiems šelpiti pinigų randasi \$225. ir 33 centai.

Ta pati draugija "Lietuvos Balsas" rengia vakarą (teatrą) 27 d. lapkričio. Taipgi SLA kuopa rengiasi sausio mėn. 1916 m. pastatyti scenoje veikalą "Meilus Svetyr ir Brolžudys", versia iš gudų kalbos ir pirmu kartu pasirodanti lietuvių scenoje. Taipgi nutarta suvienytomis spėkomis surengti teatras nuo karės nukentėjusių naudai. Linkėtina veikėjams energijos.

Aukavusiems, kalbėtojų ir susirinkusiems į prakalbas reikia tart varde rengėjų aciū, išskiriant tuos, kurie dar vis negalima priškaityti prie civilizuočių žmonių, ką ir prakalbų svetainėje mano esą karčiamoję.

K. Brazevičius.

LIMA, OHIO.

Tėvo ašaros pigios.

Spalių 26 d. čia buvo lietuvių vestuvės. Šliubą ėmė bažnyčioj, bet jokių iškilmių nekėlė. Muzikos visai nebuvo ir svaigalų beveik nebuvo, todėl ir galvų vieni kitiems neskaldė.

Keista buvo tik tai, kas dukte su žentu visai nepakvietė seno tėvo į savo vestuves, todėl senukas vaikšiojo aplinkui, ašarodamas ir keikė.

Rygos ponaitis.

LAWRENCE, MASS.

Kas buvo veikama.

Socialistams igijus savo parką ir svetainę, nors dar pirmi metai ir daug įvairių trukdimų ir trukumų buvo, tečiaus to svarbaus žygio pasekmėmis visgi pasiūlyta galima. Iš raporto matosi, kad atsiuvo šešeri piknikai, ketverias prakalbos (dvejas surengė kempės bendrovė, vienas LSS. 64-ta kp. ir vienas Birutės Klubas). Be to buvo per keturis subatvakarius šokiai, taipgi diskusijos, nekalbant kad išvažiavimai į nuosavą parką buvo kiekvieną nedėdienį, ir kad tuose išvažiavimuose nemaža pašalinių žmonių dalyvavo, arčiau supažindami su socialistais. Tarp tų svečių buvo ir parapijonų, kurie gal žinėjau, kad pamačius "socialistų parką" ir patirti, ką ten socialistai išvažiavę beveikia, važiavo ir pamatė kaip gražiai ir dvasiai naujingai socialistai praleidžia liuosą valandą. Tokie socialistų pasilinksminimus mačiusieji žmonės jau netikės savo dvasiškų tėvelių pasakoms apie socialistų ištvirkimą.

Orui atvėsus socialistai ir kempės bendrovė darbuojasi, kad ateinantiesiems metams dar geriau įrengus vasarinio pasilinksminimo vietą, gi kultūros darbui taipgi aukauja trisrą ir skatiką. Liaudies Choras mokinasi gražių dainelių, gi LSS. 64 kuopa su visa energija pasiryžusi veikti apšvietos darbą tarpe vietos lietuvių. Dėlto visi geros valios žmonės kviečiami prisidėti prie tų darbų. Jaunimas kviečiamas prisidėti prie Liaudies Choro, gi darbininkai prie LSS. 64 kuopos. Bendromis spėkomis stumsime kultūros darbą pirmyn, ir skleisime darbininkišką susipratimą.

J. Skebeniauskas.

EAST ST. LOUIS, ILL.

Spalio 26 d. vienuos "augštybės namuose" buvo katalikiškas pasilinksminimas. Žinoma, pirmą vietą užėmė baikutė, o antrą armonikas. Linksminosi smagiai, kaip tik musų dievą mylinti — tik jo nebijantie — žmonės linksminintis moka. Bet po linksmybių užstojo verkimas ir dantų griežimas. Kad visai iš makaulių supudytas protas neiškristų daugeliui tų dievą mylinčių žmonių prisiejo jį užsiuti galvose, o įsilinksminimus atvėdinti belangėse.

Liudni tai paveikslai musų katalikų gyvenimo, bet jie pas juos paprasti, nes tik tiek juos išmokina jų dvasiški vadovai.

Bedievis.

ROCHESTER, N. Y.

Ex-socialistų prakalbos.

Spalių 18 buvo republikoniskos prakalbos, surengtos, nesistebėkite! — buvusiuju socialistais ir figuravusieji kaip uolūs sąjungiečiai. Kad jiems ne vieta buvo darbininkiškoj socialistiškų organizacijoj geriausiai priparodo kad ir šis faktas, jog už stiklą raugalo tie žmonės pasiryžę tarnauti darbo žmonių klesos priešams, pagelbsti darbininkus išnaudotojams užimti valdiškas vietas. Tuo savo darbu tie žmonės išdavė geriausius apie save paliudijimus ir dabar darbininkai žinos, su kuo turi reikalą, kada tie poneliai bandytų pasakyti, jog jie yra kovotojai už darbininkų išsiluosavimą. Aišku, kad tik dėl to, kad lietuvių socialistų sąjunga neleidžia jiems panašiai darbininkus liuosuoti, jie iš jos ir pabėgo. Labai linksma, kad tatau jie pada-

rė, nes panašūs gaivalai tarpe mūsų negali but geistini. Kas yra republikonai ir kam tarnauja tas partijas remianti žmonės — aiškinti nereikia, nes per daug gerai darbininkams jau yra žinoma.

Taigi Rochesterio unijų susivienijimo prezidentas, Z. Kavalevski, atvirai agitavo ir gynė republikonų partiją, liepdamas darbininkams balsuoti už tos partijos kandidatus. Patarlė sakė: "iš jų darbų pažįsite juos." Darbininkams nereikia to užmiršti.

Žaibas.

DETROIT, MICH.

Sausio 22 dienai, 1916 m., vietos pirmieji draugijos sujungtomis spėkomis rengia Dom Polski svetainėje vakarą su perstatymu dramos: "Gairės", kurią sušlo D. M. D. Pelnas nuo vakaro eis sušelpimui Lietuvos gyventojų.

Pas detroitiečius inėjo madon perkrikštinti scenos veikalus. Pav.: LSS. 116-ta kp. lošė Tolstojaus komediją "Iš jos visi blogumai." Apgarsinimuose pavadino, kad "labai, labai juokinga drama"... Dabar Dailės Myl. Draugija suvaidins vieno veiksmo juoką — pavadino kad "puiki, puiki dramukė." Lauksim kuomet pradės lošti dramas, kuomi jas pavadin.

Gal ne venoj kolonijoj taip gyvenimas nekunkuliuoja, kaip pas mus: čia tveriasi kooperacijos, skila LSS kuopos ir vėl susivienija. Organizuoja jaunuosius rateliai, chorai etc. Vienių miršta, kiti ton vieton dygsta, na, ir progresas. Nesenai vienas senbernis apsidėję su jauna 16 metų mergaite. Šliubas atsiuvo teisme, bet vestuves kėlė kaip ir kiekvienas parapijonas: gėrė, šoko, etc.

Po dviejų savaitių minėta porėlė nuvyko ant šv. Onos draugijos baliaus, kame tulas vaikas, manydamas, kad jaunoji dar mergina — pradėjo glamonėti, bet vyras nutvėręs kedę norėjo duoti "divorsą".

Aristokratas.

BRADDOCK, PA.

Ši lietuvių kolonija neperdaug lietuvių laikraštijoje žinoma, nors čia ir nemažai yra lietuvių. Yra SLA kuopa, ŠS. Petro ir Povilo draugystė, taipgi yra ir klubas, ir parapija rengiasi bažnyčioj statyti. Tuo tikslu buvo 6 d. rugsejo balius. Kun. Saurasaitis neprivaletų tiek daug blaivybės platinti, nes be girtuoklystės katalikai ir bažnyčios negalėtų pasistatyti.

Vėliaus buvo ŠS. P. ir P. draugystės balius. Ir šiame baikutė buvo mylimiausiu draugu.

Spalio 30 d. atsiuvo S.L.A. kuopos surengtas balius. Čia jau visai kitaip. Rodėsi, kad linksminasi visai kiti žmonės. Mat čia nebuvo baikutė, tai nebuvo ir jų garbintojų, neigi peštukų.

Atsižvelgus į musų brolių katalikų gyvenimą liudna darosi, kad per savo tamsumą naikina savo sveikatą ir turta. Girtuoklystė pastaruoju laiku čia iš vienos moterėlės ištraukė 115 dolerių. Taigi tuos 175 dol. paaukavus Lietuvos gyvenimui sušelpimui gal ne vieną ašarą galima būtų nušluostyti nelaimingiems, bet mus žmonėms atiduoda savo pinigų teisėjams, kad girtuoklus prablaivintų. Tokiems reikalinga parapija, kad dar daugiau jų protas apsimetų ir kunigijai iš to būtų geras pelnas.

Beržo lapas.

WEST HAZLETON, PA.

Žuvo anglių kasyklose.

Spalių 19 d. Lehigh Valley Coal Co. kasyklose tapo užmuštas St. Keras. Laidotuvs atsiuvo 22 d. spalių Velionis buvo 27 metų amžiaus, paliko moterį. Buvo laisvų pažiūrų, prigulėjo prie SLA. 114 kuopos. Palaidotas protestonų kapinėse. Palydėjo visi minėtos kuopos draugai, taipgi keliatas pašalinių žmonių. L. S. S. 80 kp. narys drg. S. Pempė ant kapo pasakė prakalbą. Tuliems "dievotiems žmonėms" tas nepatiko. Girdi pirmą reikėjo nors "aniuos dievo" sukalbėti, o paskui apie kitką šnekėti. Tie žmonės vienok neatkreipia į tai atydos, kad velionio moteriai nuėjus pas vietos lietuvių parapijos kleboną prašyti, kad palaidotų lietuvių kapinėse, kunigas nelaimingos našlės suraminimui atsakė: "kur gyvu budamas prigulėjo, tegul ten ir mirs lieka." Girdi, "su mūlais gyvenę, tegu mūlai ir palaidojo"... Nejaugi katalikai nepasipiktina tokiais savo dvasiško tėvo dorois, žmoniškumo ir krikščioniškumo pavzdžiais? Kur jų mokymas: mirus palaidok?...

Protestonas.

SPRING VALLEY, ILL.

Kun. Mockaus prakalbos.

Spalio 20, 21 ir 22 š. m. čionai atsiuvo "misijos" kunigo M. X. Mockaus. Publikos atsilankė gana daug ir užsilankė gana paveidzingai, tik paskutinę dieną atėjo vedamos vienos davatkos keturios švento žydų tikėjimo apgyvenę, apsiginklavusios vištinėmis bombomis. Bet kalbėtojas kalba tas Jehovos militantes taip sugraudino, kad nabagės aploipo ir reikėjo išnešti iš salės su nesuprogdintais kiaušiniiais.

Reikia pastebėti, kad kun. Mockus yra talentuotu kalbėtoju ir geru šventraščio žinovu, kad pradėda kedeni tikėjimą, tai net dulksta. Mes tariame gerbiame kalbėtojų aiči už tą nuoseklų prietarų ir melo naikinimą.

Šilakojo kvietkas.

SIOUX CITY, IOWA.

Tamsus lietuvių kampelis pradeda jau judėti.

Šitas miestas mažai lietuviams, kitur gyvenantiems, nežinomas. Nors čia yra apie 900 lietuvių, bet iki šiol jie snaudė; laikraščių pareidavo nedaugiau, kaip 100. Tečiaus pastaruoju laiku lietuviai pradėda ir čia judėti. S.L.A. kuopa ir M.M. Dr-ja neseniai statė scenoj juokingą komediją "Nepadėjus nēr ko kastį," po vaidinimo K. Opauskis padeklamavo apie karę Lietuvoj "Užtemk saulę," o Ona Valiukiūtė, 8 m. mergaitė, — "Rasos, rasos sidabrinės," kas susirinkusiems labai patiko. Vaidinimas taipgi patiko. Ant pat galo buvo šokiai ir lakiojanti krasa.

P-lė B. Stukanaitė, kuri lanko jau college, laimėjo dvi dovanas. Apie ją reikėtų parašyti kiek daugiau, nes tai mergina, kuri verta pagirimo. Nors čia augus, bet neužmiršta savo tautos. Ji netik darbuojasi musų tarpe, bet ir anglų spaudoje tankiai rašinėja apie lietuvių.

Mirtos Vainikas.

GRAND RAPIDS, MICH.

19 d. spalio apsidėję Juozas Keveža su ūrsule Armniete. Šliubą ėmė bažnyčioj. Reikia pasakyti, kad drg. J. Keveža yra narys LSS. 51 kp. ir da sekretorius, daug pasidarbavęs socializmo labui. Jo dabartinė moteris irgi, rodos, buvo laisva, nesibijojo atsilankyti į socialistų parengtas prakalbas, teatrus ir t.t.

Betgi, kuomet susitarė apsigyventi, tai abiejų minčių laisvumas aptemo, prietaras paėmė viršų. Siaip ar taip kalbant, bet jeigu socialistas eina šliubą imti bažnyčioj, eina savo klesiniam priešui išpasakoti savo "nusidėjimus," tai jokių pateisinimų negali būti. Jeigu šliubą imti eina bažnyčioj vien tik dėl patalynavimo kitiems, tai prastas socialistas. Man labai stebėtina, kad nekurie socialistai ir nariai 51 kp., beveik pritarė Kevežai ir nepapeikė tokį prietarų palikimą. Bet nekurie tos pat kuopos nariai visai nesilankė nei į vestuves.

V. M. Rinkevičius.

NEWARK, N. J.

2 d. lapkričio 1915 čia laikė prakalbas neseniai iš Lietuvos atvažiavęs liet. katalikų kunigas (pavardės neįsiklausiau). Iš viso buvo 5 kunigai ir pilna svetainė žmonių. Daugiausiai moterėlių. Papasakot nieko naujo nepapasakojo. Pasakė kokių Rusijos kareivių tamsių esama. Sakė: "kuomet rusai inėjo į Prusų žemę, patėmijo, kad prusai greitai žinias perduoda telefonu, tai rusai pradėjo naikinti telefonus, bet į vietą telefonų sunaikino barometrus." Toliaus nupasakojo, kaip "otiec" kun. Olšauskui rusų valdžia buvo atėmus teisės mišias laikyti, nes lenkai buvo jį įskundę. Daugiau nieko svarbaus minėtas kunigas ir nepasakė. Prisidėjo kitu kartu daugiau pasakyt.

Newarkietis.

SO. OMAHA, NEB.

Prakalbos.

Per pastaruosius dviejus metus vietinė musų LSS. 131 kuopa mažai ką veikė; rodos, priklausanti prie minėtos kuopos draugai yra gana veikūs, tik tai tas jų veiklumas nebuvo sąjungos naudai. Dabargi spalių 24 d. parengė LSS. 131 kuopos vardu prakalbas, užkviesdami už kalbėtoją drg. A. Žagarą. Prakalba buvo gana užimanti. Žmonių buvo atsilankę nemažai. Reikia priminti, kad musų kolonijos socialistai gana prakilnus žmonės ir draugiškai sugyvena su visokių nuomonių žmonėmis, bet musų dvasiškas "bezgramotnas" "tėvelis" kun. Jon—tis jais neišsitenka beveik kiekvieną nedėdienį nepamiršta juos pagarbinti.

Prakalbose buvęs.

MUSŲ VAKARAI.

Brooklyn, N. Y.— Spalio 31 d. atsiuvo LSS. 19 kp. surengtas koncertas. Koncerto programos susidėjo iš 15-kos gabalėlių, kaip tai: dainų, deklamacijų, monologų, smuikų duetų, trio, "Džian Bambos spyčių" ir t.t. Publikos buvo pilnutėlis tautiškas namas, bet užsilankymas gi jos buvo neatsakantis. Aš maniau, kad brooklyniečiai nors laike tokių parengimų moka pavyzdinai užsilankyti, bet taip manydamas aš klydau. Prie to pridursiu, kad tautiškam name suvis neparanku ką nors parengti. Svetainė be langų, o kuomet priruko, tai aršiau, negu surukusioj linų mintuvėj.

Newarkietis.

Chicago, Ill.— Lapkričio 7 d. š. m. įvyko Meldažio svetainėj Liet. Kriaučių Klubo surengtas vakaras. Scenoje Dram. Ratelis statė Br. Vargšo dramą "Žmonės." Jau pasirodė, kad ir mes, lietuviai, turime tikrų scenos artistų.

Prakalbą pasakė Galskis, paagituodamas už prisidėjimą prie bendro darbininkiško darbo ir judėjimo. Vėliaus kalbėjo koks tai mokytojas. Po viso to buvo šokiai.

Vakaras puikiai pavyko ir publika pilnai galėjo pasidžiaugti tokiu vakaru. Tik publiakai reikėtų daugiau civilizacijos.

J. Mirevičia.

Fitchburg, Mass.— Spalių 30 d. š. m. Lietuvių Jaunuomenės Draugystė turėjo parengusi šokius. Jeigu ne svetimtaučių finų parėmimas, rengėjai būtų turėję deficitą.

R. M. J.

Kas mums rašoma.

Lowell, Mass.— Lapkričio 6 d. atsiuvo vietinės liet. soc. 203 kp. organizatoriaus drgo Vinco Blažonės vestuvės su p-le Ona Žilinskiute. Šliubas buvo civiliškas. Reikia pastebėti, kad Lowellio lietuvių tarpe civiliškas šliubas buvo pirmutiniu atsitikimu. Jaunavedžiai verti pagyrimo. Linkėtina jiems kuolaimeingiausio gyvenimo.

LSS. 203 kp. nutarė su-

tvėrti chorą, tuo tikslu savo susirinkime 7 d. lapkr. išrinko komisiją, kuri nutarimą vykdintų gyveniman.

Pagirtina.

Pinavijo žiedas.

Pottsville, Pa.— Šio miesto kalėjime randasi 198 kaliniai, kurių tarpe 24 lietuviai.

Čia yra lietuvių kalinių knygynėlis, tik vargas, kad nedaug knygų jame turime. Dėlto kreipiamės į visuomenę, prašydami, kad kas turi atliekamų knygų, paaukautų musų knygynėliui. Tariame ačiū Marijonai Bunecei, iš Cambridge, Mass., paaukavusiai 11 knygėlių, ir E. Lazarovič, aukavusiam vieną knygą. "Amerikos Lietuva" aukauja savo laikraščio po 1 egzemp. Meldžiame ir kitų neužmiršti musų.

Altis Komarowski.

Plymouth, Pa.— Spalių 17 d. š. m. kun. S. Struckus pasakė puikų pamokslą moterims, bardamas jau užėjimą į tautinę bažnyčią. Grasinamas ir bauginamas visokiais baubais kunigas tik sau blogą padarė, nes moteris taip sukiršino, kad tos visai militariskai atsiskė klausyt dvasiško vadovo.

Kaip giminaičio man gaila kun. S. S., nes pasigadino sau biznį.

Jurgis Markevičius.

Racine, Wis.— Lapkr 6 d. patiko nelaimė dirbtuvėje Jurgi Putiną, 19 metų amžiaus vaikiną. Dirbo Norway Spring Co. fabrike. Užveizda paliepes po 12 val. nuvalyt mašinas. Nelaimingai nelaukdamas mašinų sustojimo pradėjo valyt ir ratas pagavęs ranką, ją iki alkūnės sudraskė. Ranką ligonbutyje nuplovė. T.B.

St. Joseph, Mo.— Čia lietuvių nedaug. Tamsumas, kaziros ir girtuokliavimas, tai geriausi jų draugai. Yra pašalpinė draugijėlė, bet mažai ji žinoma.

Atsiranda jau ir protaujančių, tat yra viltis, kad ir čia taip amžinai nebus.

K. P. D.

Internacionalas ir Partija.

10 ir 12—IX—1915. ZIGAS ANGARIETIS

Prasidėjo europietiška karė, ir buvo antras internacionalas. Antras, internacionalas, ką išgyveno 25 metus, ne tiek riko į vieną visą tarptautinį darbininkų judėjimą, kiek taikė atskiras tautiškas ir teritoriališkas partijas, kiek rupinosi iširti įvairius nesupratimus, apšviesti painesnius klausimus. Antrojo internacionalo iširšimai nebuvo drąsus, aiškūs, pamatiniai; juose kvepėjo kompromisas ir prieštaravimų mišinys. Ir negalėjo kitaip būti! Per daug įvairi buvo antrojo internacionalo sąstata. Greta grynai proletariškų sričių tunojo tenai smulkiosios buržuazijos (miesto ir kaimo) bei inteligentijos ideologai. Ačiu tam, antras internacionalas nebuvo socialistišku, bet socialistiškai liberališku mišiniu. Ir už tai visai nestebėtina, kad tokia katastrofa, kaip beveik visavietinė karė, turėjo suardyti antrąjį internacionalą.

Antram internacionalui lygiai taip lemta buvo žūti, kaip ir pirmam. Pirmas internacionalas susidėjo proletariškos judėjimo pradžioje. Į jį įstėjo taip proletarijai, kaip kitų klesų ir sluoksnių atstovai. Tai buvo tuo metu, kada kapitalizmas su savo besibujančia pramone tik skynė tuos takus, kuriais jis dabar drąsiai žengia pirmyn. Tai buvo gaudynė, neseniai tik atsikrėjęsi nors ir nevisai, nuo feodalizmo viešpatavimo, nuo absolutizmo spastu. Smulkiosios buržuazijos ir inteligentijos atstovai buvo dar gana radikalūs. Bet greta savo radikalizmo ir net revoliucionizmo jie buvo per daug akli, ir neįėjė jie užtai to, kad nauja surėdyma įsteigs ne idealist, ne išrinktųjų sąjungą, bet organizuotas, susipratus proletarijatas, kurio tarptautinės spėkos bujos kartu su tarptautinės pramonės bujojimu. Pirmame internacionalo greta proletariškų sričių, greta socializmo pasekėjų turėjo atsirasti ir smulkiosios buržuazijos bei inteligentijos ideologai, persimėję krastutinio individualizmo dvasia, tai yra anarchizmo pasekėjai. Taip įvairiems elementams negalima ilgai gyvuoti to pat bendrybėje. — Ir pirmas internacionalas skilo — žuvo, kad užleisdam savo vietą kitam, labiau proletariškam.

Susitvėrė antras internacionalas. Įvairiose šalyse, o ypač Vokietijoje ir Jungtinėse Valstijose, pradėjo smarkiai bujoti pramonė. Darbininkų skaitlius vis augo, klesiniai nesupratimai vis didėjo, vis gilinosi: susirėmimai su buržuazijos komis valdžiomis ir jų atstovais vis aštrėję; augo ir bujojo darbininkų partijos; didinosi jų narių skaitlius.

Bet ne visur didžioji pramonė panaikino smulkiają. Ir net priešingai, kaipkuriose išdirbimo šakose greta stambiosios pramonės pradėjo žydėti smulkioji, o vietomis kartu su stambiaja stačiai dygdavo smulkioji, kaip papildančioji stambiąją. Šie atsitikimai negalėjo neatsiliepti ant darbininkų partijų ideologų. Kai kuriems rodėsi, kad proletariatas niekados nebus tiek galingas, kad visuotinos pervartos keliu galėtų įsteigti sau atsakančią tvarką. Ir toki abiejočiai rodė, jog reikia užmiršti seną kelią ir griebtis

reformų ir pasitenkinti mažomis atmainomis. Ilgoji gi reakcija, apėmusi visus kraštus, irgi veikė darbininkų partijų pusę. Besiplėtojantis didžiųjų valstijų imperializmas ir jam reikalingas militarizmas apsvaigino ne vienam galvą — kitiems pakirto upę, ir vieton kovos keliu tokie jau ėjo prie, klupščiaiviu.

Ačiu tam viskam mes matom, kaip atskirų kraštų partijose jų narių sąstatoj pasirodė didžiausias įvairumas. Ir vėl greta socialdemokratų, greta revoliucionieriško marksizmo pasekėjų, pasirodė įvairūs oportunistai, ką kreipia — doko istorišką materializmo pamatus, ką tyčioms painioja dialektišką materializmą su metafizišku, ką "taiso" — gadina marksizmą, ką savotiškai nori "revizuoti" mokslišką socializmą pamatus. Maža to. Greta šių revizionistų, ir tankiai su jų pagelba, nes pastariejiems rupi visakeriopais būdais kovoti su artodoksališkais marksistais, ir partijas įlenda įvairūs radikalai ir net liberalai, kurių užduotis: pakliuti į darbininkų kas partijas ir tenai iš vienos pusės daryti sau politiską karjerą (ministrų iš socialistų — turiu omeny) antitikičius prieš karės pradžią), iš kitos gi pusės savo veidmainiavimais įgyti įtekmę darbininkų minios, kad paskui partijos veikimą kreipti nuo revoliucionieriško kelio prie reforminio socializmo. — Ir nežiurint į tai, kad kairieje s.d.-tai arba neturėjo tiek drąsos, arba "kodėl tai" (tanksiai neteisingai ir juokingai prisidengdami nenoru skaldyti darbininkų partiją) nesirupino atsikratyti nuo neprašytų svečių, nuo nekvietusių proletariškų partijų pavdovų, kaip juos vadina nuoseklus Rusijos marksistai. Tenai gi, kur kairieji s.d.-tai mažumoj, jie neturi pilietiškos drąsos patiemis išstoti iš tų veidmainingų darbininkų vietojų kompanijos, kad pradėti naują nuoseklų darbą.

Taip dėjosi netik atskiros partijos, bet ir visame antrame internacionalo. Jau senai jautėsi, kad normalinis antrojo internacionalo padėjimas laikinai: lemta arba skilti, arba žūti; bet žūti, kad ant geresniųjų jo pamatų galėtų susitvėrti naujas, persimėjęs nesudaryta revoliucionistiškas marksizmas dvasia. — naujas, kaip tikras proletariato atstovas.

Oportunizmo dielė skaudžiausia palietė skaitlingiausią socialdemokratišką partiją, veikiančią Vokietijos valstijos ratuose. Ir mes matom, kaip Vokietijos s.d.-tų daugybė liko Vilhelmo valdžios tarnu ir agentu. Tokia pat dielė čiulbė ir kitas partijas, veikiančias arba kitų valstijų rybose, arba net tik kitų tautų sąjungoj. Ir tenai mes matom dalykus, panašius į vokiškus. Atsirado net taip vadinamos socialistiškos partijos, ką karštu su kitais organizavo savo kariūnės, ką vieton priešintis karės vedimui, patis kaip įmanydami ruošėsi prieš karės, kad su jos pagalba pasiekti savo grynai tautiškus idealus.

Beveik visi kraštai suskilo ant dviejų priešingų pusių. Valstijų išsiskirstymas atsiliepė ir ant teritorialistų partijų. Ir dabar vieton internacionalistų konferen-

cijų mes matom arba sąjungietiškus valstijų partijų konferencijas, arba sau simpatizuojančių valstijų partijų balsas, arba neutrališkų šalių karikatūras. Stačiai biau! Ir prisiejo apskelbti antrąjį internacionalą nesenciu. Katastrofos metas aiškiausiai parodė jo supuvimą. Vienok, tas apskelbimas dar nereikia, kad internacionalizmo idėja žuvo. Visuose kraštuose darbininkams prisieina kovoti su buržuazija netik savą, bet ir svetimą; nuolat vienos šalies atsitikimai šiaip ar taip paliečia visų kraštų darbininkus, — ir tokiu būdu pats gyvenimas, pati klesinė proletarijato kova spiria darbininkus prie proletariško internacionalizmo. Dielėmis apimtą ir dabar jau pilnai suirusį jo kuną pakeisti nauju, sveiku, kur dielėms vietos neturi buti.

Dabar turi susitvėrti naujas, trečias internacionalas, kur vietos neturi buti jokiems oportunistams. Kadangi paskutinė katastrofa parodė didelę nacionalizmo blėdį, tai trečiame internacionalo neturi buti vietos tiems, ką serga nacionalizmo liga, ką savo partijų organizavimą remia tautiškomis rybomis. Kadangi įvairių valstijų susirėmimas atsakančiai suskaldė ir teritorialistų, užsidengusių "savo" valstijų rybomis partijas, tai trečiame internacionalo neturi buti vietos tiems, ką laikosi teritorialistų, valstijinių partijų rybų. Šalin tautiškas ir teritorialistų partikuliarizmas! Kadangi smulkiosios buržuazijos (miesto ir kaimo) ir inteligentijos ideologai, kaip dielės siurbė proletarišką kuną, tai trečiame internacionalo neturi buti vietos tiems, ką laikosi smulkiosios miesto buržuazijos ideologams ir jos reikalaujantiems, visoms valstietiškomis ir pusiau valstietiškomis partijoms, ką į savo programą įsivaizdavo išdirbėjų reikalų apgynimą ir t.t.

Ir taip, — kuogi turi buti naujas internacionalas? Naujas internacionalas privalo buti ne sąjunga įvairių spalvų ir pakraipų partijų, nors ir prisidengusių socializmo vardu, nors ir ginančių darbininkų reikalus (tokių partijų gynybas nėra nuoseklus), bet pats turi buti internacionalistų partija, su viena visiems kraštams bendra programa ir taktika.

Atėjo laikas, kad privalo pakelti klausimą apie vieną bendrą, tarptautiską visavietinę partiją. Netur buti daugiau rusiškų, vokiškų, francūziškų ir kitų partijų; turi buti viena, visiems bendra partija, kurios nariais galėtų buti visų kraštų, visų valstijų, visų žemių proletariai. Kas nesutinka su šiuo principu, tas teuzsiden-gia senos rūšies tautiškos arba teritorialistinės rybos, ir terėkia apie savo internacionalizmą; ateis aštresni laikai, ir vėl išlis yla iš maisto, ir vėl visi rėksniai užmirs apie savo internacionalizmą, ir vėl kiekviena partikuliaristų partija viską mastuos arba savo tautos, arba savo valstijos mastu. Visi tikrieji internacionalistai turi atsiskirti nuo veidmainingų draugų ir turėti sutvėrti savo tarptautiską partiją. Tik tuomet mūsų šauksmas "visų kraštų proletariai vieninkimės" liks ne popieriniu šauksmu, bet faktišku.

Dabar vieton visavietinės prolerijato vienybės, mes matom vien skerdynę, vienas iš kariaujančių valstijų pusės socialistiškų partijų vadai savanoriai eina skersti kitos pusės vadus. Ir taip, gal jie, sulig savo protavimo, daro vardan proletariškos vienybės!

Gal buti tik viena grynai proletariška partija. Visų kraštų kairiųjų socialdemokratų atstovai, nebelaudami karės galo, turi susirinkti į vieną vietą, kad uždėti trečiojo internacionalo pamatus. Jie turi išdirbti bendrą visiems kraštams grynai proletarišką programą ir išdirbti pamatus visiem kraštams bendros taktikos, kurios turės prisilaikyti visos autonomiškos partijos dalis. Bendroji taktika neturi prieštarauti revoliucinio marksizmo principams. Ji turi buti panaši į taktiką rusiškų dižumiečių, į kairiųjų Vokietijos s.d.-tų, kurių skaitlius dabar taip menkas. Tarptautinis susivažiavimas paskiria bendrą centrą, išdirba bendrą programą ir taktiką, kurios negali peržengti nei viena autonomiška partijos dalis, nei vienas jos narys, visvien, kur jis gyvena. Kadangi dabar yra valstijos, tai kiekvienos valstijos organizacija sustato autonomišką partijos dalį, kuri savo vietiniuose klausimuose gauna autonomiją. Nei viena autonomiškoji dalis negali peržengti bendrųjų nutarimų. Už kiekvieną peržengimą taip kiekviena peržengusioji partijos dalis, taip kiekviena ypatė be jokio svyravimų turi buti išmesta iš tarptautiškos partijos. Šiuo keliu uždarytas bus įstojimas į naują internacionalą įvairiems oportunistams, revizionistams, reformistams, nacionalistams ir t.t. Naujam internacionalo neturi buti vietos jokiems tautiškiems principams organizacijos klausime, nors tautiškas klausimas, turi buti pastatytas, kaip vienas iš pirmųjų klausimų, bendrame naujo internacionalo susivažiavime. Tai taip išrodo man naujas trečias internacionalas.

Ir taip, naujas internacionalas, sulig manęs, turi buti tarptautiska revoliucionistų marksistų, kairiųjų socialdemokratų partija, kuri nepripažįsta nei tautiškų, nei teritorialistų savo organizacijos rybų. Kas gali, kam prieinama, tepla-tina naujo internacionalo idėja, te ruošia naujo internacionalo susivažiavimą.

Margumėliai.
Amonija sumaišyta pusiau su vandeniu geriausia išima iš drapanų malevos plėtmus. Reikia pamirkyt du-tris kartus ir išplauti su muilu.

Iđėjus į pieną truputį tarkuotų krienių, pienas niekad nesurugs.

Virinamas vanduo nuo galvanizuotos geležies pasidaro nuodingas.

Raudonai įkaitinta kačerga geriausia nuima nuo langų rėmų senąjį kitą.

Karštas, stiprus uksusas (actas) nuima nuo langų stiklų malevą.

Isitėmykit: be darbininko rankų pasaulis būtų dar laukinis.

Mokslas ir Išradimai.

CHEMISKOJI KARĖS PAPĖDĖ.

Karė yra didelė mokytoja, nors žiauri ir daug lėšuoja.

Nėra abejonės, kad jurei-vystės išradėjas buvo uždu-sęs ir kruvinas pabėgėlis iš pralaimėtos karės Akmens Gadyneje, kuris priešio per-sekiojamas atsėdėjo ant tro-pų ir leidosi ant jurių, įjė-kodamas tenai išsigelbėji-mo.

Pirmutinis mūsų žinoji-mas apie geležies vartojimą ir plieno grūdymą yra gi-mės karėje ir krikštytas krauju. Visa mūsų pradė-tinė architektūra iki kelių šimtų metų atgal buvo iš-imtinai kariško tipo. For-tai, pilis, rumai, apvesti sie-nomis miestai ir net ukis-kaš triobos buvo statomos apsigynimui nuo užpuolikų. Išradėjų protiškos pajėgos buvo daugiausia kreipiamos linkui metyklių ir kanuolių, šautuvų ir bombų, parako ir dinamito, nes karaliai ir popiežiai, baronai ir vysku-pai, kurie kontroliuodavo pinigų, daugiau mokėdavo už mašinas savo priešams žudyti ir maištininkams bei eretikams persekioti, negu už kitokius išradimus.

Buvo tai baisi ir pragai-tinga išradimų mokykla. Nes tie išradimai visų pir-miausia panaudota skyni-mui susipietusių žemės gy-ventojų — žmonių ir naikini-mui visko, ką amžiams bė-ganti jie per trisą ir vargą yra sutvėrę.

Bet visgi negalima užgin-čyt, kad karės buvo ir vis da tebėra tuo akstinu, kuris nuolat ragina žmones prie galvojimo, tyrinėjimo ir naujų išradimų. Štai Co-lumbijos, o paskui New Yorko universitetai ir daug da kitų kolegijų praneša, kad šimet dūsų daugiau studentų nori mokintis in-dustrialės chemijos, negu kitais metais. Laboratori-jose ir vietos jau nebeužten-ka. Ir šita subruzdima pa-gimdė niekas kitas, kaip tik Europos karė.

Nors tautiškai mūsų pui-kybei ir nesmagu, sako vie-nas Amerikos profesorius, bet visgi mes turim pripa-žinti, kad mokslo srityje abelnai, o chemijos prie iš-dirbystės pritaikyme ypa-čiai, Amerika yra atsilikusi nuo Europos ant kokių 25 metų. Reikia pasakyti, kad kitos anglų apgyventos ša-lis — pati Anglija ir visos jos kolonijos — taipgi yra atsilikusios nuo Vokietijos, Švedijos, Francūzijos ir Au-strijos.

Dalykai stovi ve kaip: Jeigu pas Amerikos fabri-kantą 20 metų atgal atėjo baigęs universitetą chemi-kas ir paprašė darbo, tai fa-brikantas negalėjo atsisė-bėti. "Ka, po plynių, che-mikas gali mano fabrikoj veikti?" sakydavo jisai. To-kių fabrikantų ir šiandien Amerikoje nestinga.

Bet Vokietijoje ir 20 metų atgal nė vienas fabrikantas neapsieidavo be laboratorij-ai ir chemiko su vienu-dviem padėjėjais, kaip ne-apsieina be mašinisto arba knygvedžio.

Vėliau, kada Amerikos industrijų dirbo vienas chemikas, Anglijoje buvo du, o Vokietijoje 30.

"Bet kagi toks mokslini-kas, kaip chemikas, gali veikti paprastoj popieros, cu-kraus, vilnų ar alaus dirb-tuvė?" paklaus skaitytijas. Trumpai pasakius: Jisai analizuoja žalias medegas ir atranda, kokie yra joje elementai, kurie vienijas, ir tikrąją veikmę kitokių esa-

mų ar neesamų elementų, kurie tinkamai nesijungia ir pasekmėje išsina netikęs produktas.

Bet didžiausią svarbą chemija turi "šalies apgyni-mė," ką jau parodė dabar-tinė karė. Vietoj senovės fortų ir pilių dabar karės laukan išsina chemija.

Dabartinė Europos vals-tybių kova parodė, kad ka-rė negali but laimėta, jeigu valstybė neturės iškaino pa-gaminus sau didelės atsar-gos chemikalų ir neturės to mokslo specialistų.

Juk chemikas, o ne kas ki-tas sutaiso įvairiausios rū-šies sprogstančias medegas ir bombas, kuriomis naikina arba išmetama iš ap-takų kariūnė, skandina ma laivai ir trupinama dru-čiausios tvirtovės.

Chemikas išdirba nuodin-gus gazus, kurie syki ant visados sunaikina drausiu-sio kareivio plaučius. Pa-galios chemikas pataikys iš-traukti iš vandens ar oro azotą ir padaryti iš jo viso-kioms spogstančioms mede-goms pamatą — azotinę rugštį, o likusį degi atiduoti submarinų iguloms kvė-puoti.

Vokietija turi labai daug gerų chemikų ir laiko juos karės ir laivyno ministeri-jos prigulmybėje. Francu-zija turi gal but da geresnių chemikų, bet ne taip daug ir jė tenai nepriklauso val-stybei. Belgija tuo žvilgsi-vini viršija net ir Vokietiją.

Bet chemijos išdirbystė Vokietijoje buvo taip suor-ganizuota, jog viskas buvo valdžios kontroliuojama ir visomis pajėgomis remia-ma. Ramybės laiku chemi-škųjų daigtų dirbtuvės turė-jo vežti savo produktus į Anglija, Francūziją, Ame-riką ir kitas šalis, ir parda-vinėti juos tenai tokiakaina, kiek atsieidavo jų pagami-nimas, o kartais net ir pi-čiaiau, nes Vokietijos valdžia nuostolius padengdavo, kad tik jų išdirbimas augščiau minėtos šalies neapsimokė-tų, o karės metu kad jų te-na pritruktų.

Ir ištikrųjų, kada kilo dabartinė karė, tai Francu-zijoje, o ypač Anglijoje, pri-truko kairiųjų medegų a-municijai. Už bilijonus do-lerių užsakyta jos Suvien-ytose Valstijose, bet ir pasta-rosios negali pakankamai jos pagaminti, nors paleista į darbą visos ginklų, auto-mobilių, siuvamų mašinų, vaikų vežimėlių ir net gra-mofonų dirbtuvės.

Vokietija gi, paėmus iš pat pradžių Belgiją, padidino ir be to jau didelę savo chemijos industriją.

Rusija turėjo įsitačius keletą kariškų laboratorijų, bet jos buvo menkos, todėl pradėjus tokią didelę karę, jai tuojaus pritruko amuni-cijos.

Vokietija, besirengdama prie didelės karės, per dau-gelį metų jau krovė atsar-gos chemiškąs medegas, kurios ant pažiūros išrodo neva nekaltos, daug varto-jamos žemdirbystėj ir me-dicinoje, bet kurios kartu tarnauja ir sprogstančios medegos išdirbimui, taigi ir amunicijoms.

Šiandieninė karė pavirto į kovą apkasuose. Visa ar-mija isikasa žemėn ir iš ap-kasų šaudo. Taigi, kad iš-mušus priešą iš tokių apka-sų, reikia labai daug spro-gstančių šovinių. Pasitaiky-davo Flandrijoje ir Galicijoje, kad į valandą laiko vokiečių artilerija išsėsdavo po 200-000 šovinių, vertės 19 milij-o dolerių. Prieš tokią bai-tikrąją veikmę kitokių esa-

prasti apkasai, bet ir dru-čiausia tvirtovė nieko ne-reiškia. Ir visa tai daro chemija.

Taip dalykams stovint, Anglija su Francūzija atsi-durė labai keblam padėjime ir tik vėliau pradėjo atsi-gauti, nes turėdamos atda-ras pasaulio rinkas jos kiek nori gali prisivežti iš Čili salietros, o iš Indijos ir Egi-pto bovelnos, kuomet Vo-kietijoje šitos medegos jau baigiasi ir vokiečių chemi-kai turi galvoti apie kito-kias kombinacijas.

Seniausiomis sprogstan-čiomis medegomis yra: ni-troglicerina ir dinamitas.

Nitroglicerina pasidaro sumaišius paprastą gliceri-ną su azotine ir sierine rug-štimis. (Be azotinės rugš-ties nebūtų sprogstančiųjų medegų.) Šitas mišinys — nitroglicerina — išrodo kaip tirštas aliejus ir įdėtas į vandenį skęsta. Kadangi prie mažiausio sukrėtimo ar dasytėjimo nitroglicerina sprogsta su baisia pajė-ga, tai ji viena nėra varto-jama, bet daroma iš jos di-namitas.

Dinamitas yra daromas beveik taip, kaip tesla duo-nai kepti. Imama papras-tai 25 nuošimčiai infuzori-nės žemės, 75 nuošimčiai ni-troglicerinos ir stačiai ni-troglicerinos ir stačiai ran-koma tai plikomis ranko-mis, kol tas pavirsta į teslą. Prieš minkymą žemė yra deginama, kad išdegtų vi-sos organiškos medegos, o paskui siojama, kad neliktų akmenėlių. Žemė palie-ka lengvutė. Ugnis išima iš jos visą vandenį. Tuomet ji maišoma su nitroglicerina ir, pakol da minkšta, dedama į patronus ir šiaip for-mas. Dinamito yra smar-kesnio ir silpnescio. Jo smarkumas ar silpnumas priguli nuo to, koks nuo-šimtis jame randasi ni-troglicerinos. O nitroglic-erinos dedama į dinamitą nuo 30 iki 80 nuošimčių. Nitro-glicerina išrado italų chemi-kas Salvero 1845 metuose.

(Pabaiga bus).

Iš Amerikos.

ISŠAUDĖ UŽ \$60,000 GY-VULIŲ.

Chicago, Ill. — Pereitoj savaitej ant ponios Durand farmos, Lake Forest vardu, likos iššaudyti visi gyvuliai, tarp kurių buvo atrasta gerklės ir kojų ligos ženklai. Savininkė norėjo už-protestuoti, bet šerifas su savo žmonėmis užrakino ją su tarnais stuboj, paskui nuėjo į tvartą ir pradėjo šaudyt gyvulius. Iššaudyti gyvuliai apkainuota \$60,000. Valdžia užmokės.

NORI SUJUNGTI VISAS ŠEŠIMO DRAUGIJAS.

New Yorke kilo sumany-mas, kad suvienyti visas šelpimo draugijas ir fondus Amerikoje į vieną organiza-ciją ir paversti tą organiza-ciją Amerikos Raudonojo Kryžiaus kontrolei. Tuo budu norima įsteigti \$100-000,000 fondą nukentėju-siems nuo karės šelpiti.

BOMBA UŽMUŠĖ ŽMO-GŲ.

Galesburg, Ill. — Tulas F. Miller, eidamas anksti į dar-bą, rado ant šaligatvio gra-ziai suvyniotą kokią tai daig-tą. Kaip tik jis norėjo ra-dinį išvyniot, pasidarė eks-plizija. Miller likos už-muštas ant vietos.

AUTOMOBILIAI UŽMU-ŠĖ CHICAGOJ 227 ŽMONES.

Chicago, Ill. — Cook pe-vieto daktaras paskelbė, kad nuo 1 gruodžio pere-metų Chicago gatvėse tomobilai užmušė 227 žm-nes.

IS AMERIKOS.

MRINKTA DAUGIAU SOCIALISTŲ.

Pereitam "Keleivio" numeryje buvo jau paminėta kelias vietas, kur Socialistai buvo išrinkti valdininkais. Dabar da pasirodo, kad New Yorko mieste socialistas Šiplakovas išrinktas valstijos legislatoru. Massachusetts legislatoras išrinktas socialistas Morrill iš Haverhill'o.

AREŠTAVO CARO GIMINAIČI.

Anglų laikraščiai rašo, kad New Yorko policija areštavo paleistuvystės namuose tūlų rusų kunigaikštį, caro giminaitį. Jo vardo nepaduoda. Bostono "Post" sako: "Prasta tai vieta kunigaikščiui šituo pasaulio istorijos laiku. Tinkamiausia vieta tokios rūšies gyvuliui (cattle) būtų karės lauke. Bet Rusijos 'didikai', matomai, ir tam netinka, išskyrus tik vieną didkunigaikštį Mikalojų. Jisai yra tikras vyras. Bet žiūrėkit, kaip už tai caras su juo pasielgė!"

LONDONAS REIKALAUJA ATSYLYGINIMO.

Viešas susirinkimas reikalauja užpuolimų iš oro ant Vokietijos miestų.

Serėdos naktį, 13 spalio, buvo jau šeštas iš eilės užpuolimas ant Londono. Vokiečių orlaiviai, mėtydami bombas, 56 žmones užmušė, o 114 sužeidė. Kada ant rytojaus spaudos biuras paskelbė šitas žinias, Londonas priėjo prie persitikrinimo, jog prie tinkamų oro sąlygų vokiečių zeppelinai yra pavojingas priešas ir apsigynimo ginklams visai neprieinamas.

Londonas todėl nutarė reikalauti, kad valdžia panaudotų stiprių priemonių priešui atsiliepti. Canon Street Hotelio svetainėje buvo suaukštintas tuo tikslu viešas susirinkimas, kur lordas Willoughby de Broke ir parlamento narys William Joyson-Hicks buvo vyriausiais kalbėtojais. Svetainė buvo prisikimšusi žmonių kupinai.

"Mes susirinkom čionai," kalbėjo lordas Willoughby de Broke, "idant paraginys valdžiai, kad ji ką nors darytų apsaugojimui mus nuo tokių atsitikimų, koks buvo pereinamą naktį. O apsaugojimui yra tik vienatinis būdas, tai yra: vaišinti taip pat juos, kaip jie vaišina mus. Kitaip jie nesiliaus ant mūsų užpuolėdinių, kuomet mes sėdėsimė rankas sudėję ir busim visos Europos pajukos tikslu."

Joyson-Hicks buvo daug karštesnis ir jo kalbą žmonės priėmė su didžiausiu entuzijazmu, kuris parodė tikrąjį jų upą ir norą atkeršyti užpuolikams kuožiausiasiu būdu.

Žudomos moteris ir vaikai. "Mes turim but pasirenge," sakė p. Joyson-Hicks, "nusiųsti mažų-mažiausia 200 orlaivių ant Koelno, Kobergo ir kitų Vokietijos miestų, kad davus vokiečiams patirti, ką reiškia tas sunaikinimas, kurį jie varo naktimis mūsų tarpe."

"Tegul pamato kaizeris, ką tai reiškia užpulti ant jo žmonių, kaip jie užpuolėdinių ant mūsų ir žudo miegančius pačiam vidurnaktį. O tuomet nuo vieno Vokietijos krašto iki kito pakils žmonių reikalavimas, kad sustabdyti žmogžudius užpuolimus ant Anglijos ir

SUDEGĘ TRIS GINKLŲ FABRIKOS.

Bėgįje 24 valandų pereinotį savaitę Amerikoje sudegė 3 didelės fabrikos, kurios dirbo sąjungininkams ginklus ir kitokias karės prietaisus.

Trentone, N. J., sudegė didelė virvių fabrika, kuri dirbo spygliuotą vielą. Sakoma, kad fabriką uždegė vokiečiai. Nuostoliai siekia \$500,000.

Bethleheme, Pa., sudegė plieno dirbtuvė, kuri dirbo kanuoles. Ugnis pagadino daug gatavų kanuolių. Nuostoliai siekia \$1,000,000. Philadelphiajio sudegė Baldwin ginklų dirbtuvė.

AUDROJ ŽUVO 13 ŽMONIŲ.

Amerikos vakarų valstijas aplankė baisi audra pereinotį savaitę. Apie Great Bend, Kansas valstijoje, užmušta 12 žmonių, sugriauta 3 malūnai ir apie 50 gyvenamųjų namų. Hoopestono miestelyje, Ill., vėtra sugriovė geležies dirbtuvę, po kurių griuvėsiais vienas žmogus liko užmuštas, o 3 sužeisti.

Vel ergelis su kunigu.

Turbūt nė viena tauta pasaulyje neturi tokių kunigų, kurie kištų savo pirštus kur nereikia, kaip mes lietuviai. Štai dabar Plymouth, Pa., Lietuvių Darbininkų Pašėlos Kluibo, išvestas iš kantrybės per kun. Struckaus užsiplėdinėjimus, pasamdė advokatą, idant patrauktų jį teisman. Advokatas davė jam progą savo šmeižtus atšaukti, ir parašė sekantį laišką:

Wilkes-Barre, Pa.,
Spalio 30, 1915

Kun. S. J. Struckus,
Chestnut st.,
Plymouth, Pa.

Malonus Pune:—

Lietuvių Darbininkų Pašėlos Kluibo, iš Plymouth, Pa., viršininkai skundėsi man apie Tamistos nekurius menamus išsitartimus savo parapijonams, įeidžiant minėtą kluibą ir laikraštį "Keleivį", kuris jiems tarnauja kaip organas.

Tamista supranti, jog vieši kritikavimai organizacijai, sutvertų legališkiems tikslams ir prisitaikant prie šalies tiesų, nėra tai kunigo darbas.

Todėl Tamista esi persergamas dėl išvengimo nesmagumų, kad netik neatkartotumet panašius išsireiškimus, bet ir kad atšauktumet išsitartimus, kuriuos paskelbėte."

Kaip matosi, mūsų kunigų nešvarus liežuvius privers žmones griebties tiesos ir teismo, kad apsigynus save nuo šmeižimų. Gerą paliudijimą apie save išduoda Romos gvardija. Neaugi dar 20-tame amžiuje mūsų kunigai mano esą visagaliai ir nepaliečiamos šventybės žmonės? Susiprantanti žmonės kitaip apie kunigus jau mano ir nuo užpuolimų gali apsiginti šalies įstatymais. Te neužsimiršta to fakto mūsų dvasiškijai tėveliai.

Pajieskojimai

Pajieskau Prano Jurevičiaus, vadina Frank Yurevich, iš Kibartų miesto, Suvalkų gub. Apie 30 metų Amerikoje. Girdėjau, kad dirba maišinėse ir yra "formano", ir Augusto Muscivsky. Turis svarbų reikalą, malonėkit patisiškai arba kas juos žino mieldžiū pranešti šiuo adresu: J. A. Auskaičiūtė-Klemencienė, 97 St. James Rd., West Croydon, England.

Pajieskau savo pačios, kuri paliko mane 6 d. rugšėjo, išbėgdama su tulu chorvatu. Prasišalindama, išsivežė su savim 3 kudiukus: viena 12 metų, antra 8, ir trečia 7 metų, pastarasis yra nebylis, kurį girdėjau šeri atiduoti ir vargdinti prieiglauda. Paėmia jį iš Šiunikių kaimo, Šiaulių pav., turi apie 30 metų amžiaus, vidutinio ūgio. Vyras, su kuriuo pabėgo, yra 5 metų suvyr ūgio. Padarė man nuostolį ant 600 dolerių. Kas apie tokią porutę praneš — tas gaus 5 dolerių dovaną.

Pajieskau savo žmonos Katrės ir dukters Rožės, kurios paliko mane, išvažiuodamos su Konstantu Mazilaiskiu, pasivadindusiu Joe Miller. Apie 6 metų amžiaus, 35 metų amžiaus, kumpas, šviesus plaukai, mano paties veidas rauplėtas, tamsūs plaukai, apie 5 ir pusės pedas augščio, 30 metų; mergaitė 9-ty metų. Pabėgę 27 d. spalio, pasidamė 160 dol. pinigais ir kitu daiktų. Kas man apie juos praneš — tas gaus 5 dolerių dovaną.

Pajieskau savo žmonos Katrės ir dukters Rožės, kurios paliko mane, išvažiuodamos su Konstantu Mazilaiskiu, pasivadindusiu Joe Miller. Apie 6 metų amžiaus, 35 metų amžiaus, kumpas, šviesus plaukai, mano paties veidas rauplėtas, tamsūs plaukai, apie 5 ir pusės pedas augščio, 30 metų; mergaitė 9-ty metų. Pabėgę 27 d. spalio, pasidamė 160 dol. pinigais ir kitu daiktų. Kas man apie juos praneš — tas gaus 5 dolerių dovaną.

Pajieskau savo žmonos Katrės ir dukters Rožės, kurios paliko mane, išvažiuodamos su Konstantu Mazilaiskiu, pasivadindusiu Joe Miller. Apie 6 metų amžiaus, 35 metų amžiaus, kumpas, šviesus plaukai, mano paties veidas rauplėtas, tamsūs plaukai, apie 5 ir pusės pedas augščio, 30 metų; mergaitė 9-ty metų. Pabėgę 27 d. spalio, pasidamė 160 dol. pinigais ir kitu daiktų. Kas man apie juos praneš — tas gaus 5 dolerių dovaną.

Pajieskau savo žmonos Katrės ir dukters Rožės, kurios paliko mane, išvažiuodamos su Konstantu Mazilaiskiu, pasivadindusiu Joe Miller. Apie 6 metų amžiaus, 35 metų amžiaus, kumpas, šviesus plaukai, mano paties veidas rauplėtas, tamsūs plaukai, apie 5 ir pusės pedas augščio, 30 metų; mergaitė 9-ty metų. Pabėgę 27 d. spalio, pasidamė 160 dol. pinigais ir kitu daiktų. Kas man apie juos praneš — tas gaus 5 dolerių dovaną.

Pajieskau pusbrolio Antano Petakusko ir draugų: Juozo Vailio, K. Zileikos ir A. Urbanaviciaus, visi gyvenę Chicagoje. Turis svarbų reikalą, juo patį ar žinančiųjų apie juos mieldžiū atrašyti. D. Pukinskas, 42½ N. Washington st., Butte, Mont.

Pajieskau Prano Bukauskio, ir Bronislovo Visotckio, Kauno gub., Raseinių pav., Betagalos par., Rimgailių kaimo. Turis svarbų reikalą, todėl jie patį lai atsišaukia, arba kas juos žino malonėkit pranešti. Antanas Jocius, (48) 28 Springfield st., So. Lawrence, Mass.

Pajieskau apsiavedimui lietuvaitės merginos, nuo 17 iki 21 metų amžiaus. Aš esu 24 metų, turiu gerą darbą. Atsišaukiančiųjų mieldžiū su laišku prisiųsti ir paveikslą. (47) Tamas Jeskevičius, 1429 E. 17th st., Cleveland, Ohio.

Pajieskau Jokubo Stanisausko, Vilniaus gub., Trakų apskr., Semeliškio valsčiaus, Budzių kaimo, mieldžiū jo paties ar žinančiųjų jį pranešti. Martinas Nenarta, 93 Every Green st., Bayonne, N. J.

Pajieskau Kazio Mikolavičiaus, Kauno gub., Trakų apskr., Skrebenių kaimo, kas jį žino paties praneškite, ar jį patį lai atsišaukia. M. Rimdeika, 2826 Lombard st., Philadelphia, Pa.

Pajieskau pusbroliui Prano ir Dominko Gričių, Kauno gub., Šiaulių pav., Papiš parapijos, Gričių kaimo, jie patį ar žinantieji apie juos lai parašo man. John Pickall, BOX A, F. H. Harding, Mass.

Pajieskau Agotos Valintaitės, Kauno gub., Panevėžio pav., Kupreliskio par., Mikalaitiškių kaimo. Kas apie ją žino, mieldžiū man pranešti. Povilas Tamošius, 344 Broadway, So. Boston, Mass.

Pajieskau draugo Jono Kaupo ir pusbrolio Jurgio Kulisaus, Kauno gub., Papiš par., Kaupas Smalečių kaimo, Kulisių kaimo. Mieldžiū jį pačių atsišaukite arba žinančiųjų juos pranešti. John Jankunas, 295 4th st., So. Boston, Mass.

Pajieskau draugo Juozo Vilkaičio, Suvalkų gub., Gelgudiskės par., Norkunų kaimo, ir Jono Andriukaičio Kauno gub., Skirsnemunės par., Paimonių kaimo. Turis svarbų reikalą. Mieldžiū atsišaukti ar pranešti apie juos sekanti adresu: Franas Petraitis, 85 Chapel st., New Haven, Conn.

Pajieskau savo pažįstamą: Jono ir Kazio Telisaukų, taipgi pusbrolių: Jono ir Miko Blažaitių, ir Petronės Kelpaitės, visi Kauno gub., Jurbarko par., Turis svarbų reikalą. Mieldžiū atsišaukti arba žinančiųjų juos pranešti. K. Blažaitis, 227 Chapel st., New Haven, Conn.

Pajieskau Andriaus Mocevičiaus, gyvenę Worcester, Mass., išvažiuojo iš Ohio valstijos. Jo paties mieldžiū atsišaukti, ar žinančiųjų jį pranešti. Frank Caminsky, 17 Camp st., Worcester, Mass.

Pajieskau brolio Baltrasto Blažies, gyvenę Ziegler, Ill., paeina iš Suvalkų gub., Mariampolės pav. Antanavo gminio, Purvinskių kaimo. Jis pats ar žinantieji malonės pranešti. S. Blažius, Ziegler, Ill.

Pajieskau dėdės Jono Jankaus, Kauno gub., Raseinių pav., Tauragės val. Pasivencio kaimo: gyvenę Collinsville, Ill. Malonėkit atsišaukti. Jos. Armonaitis, 255 Wallace st., New Haven, Conn.

Pajieskau Juozo Birgiolo, Pavidonio sūdu, Vaizdžio par., ir Stankiškių Juozapaitės, Zvirbulio sūdu, abu Kauno gub., Raseinių pavietio. Jie patį ar žinantieji juos malonės pranešti. Franas Alijošaitis, 2401 Dace st., Sioux City, Iowa.

Pajieskau Antano Baziulio ir Jono Šerio, Kauno gub., Šiaulių pav., Mėsinių par., Rapiškių kaimo. Ir Jono Medževskio, Kazių miestelio. Mieldžiū atsišaukti. Jurgis Baranavskas, BOX 16, Sunderland, Mass.

Pajieskau brolio Antano Didbarzdžio, Suvalkų gub., Kalvarijos pav., ir par., Raudeniškių kaimo. 1902 metais išvažiuojo iš Shenandoah, Pa., į Nanticoke, Pa. Malonėkit atsišaukti, ar kas kitas gal pranešti. Mikalina Didbarzdžiūtė-Deltuvienė, 226 E. Lloyd st., Shenandoah, Pa.

Pajieskau Kaz. Jačkuno, Kauno rėdybos, Panevėžio pav., Salotų par., Puškonių kaimo. 6 metai kai Amerikoje. Jis pats ar žinantieji, malonės pranešti. Konst. Gabriunas, 502 E. 28th st., Tacoma, Wash.

Pajieskau draugų bei pažįstamų. Aš Kauno gub., Telšų pav., Iliakų miestelio. Mieldžiū kreipties šiuo adresu: Povilas Petruskas, 2249 W. 23rd Pl. Chicago, Ill.

Pajieskau Jokubo Sadausko, paeina iš Kubilių kaimo, Papišo valsčiaus, Zarasų pav., Kauno gub., gyvenę So. Bostone, tik pora mėnesių atgal išvažiuojo iš Chicago, Ill. Jis pats arba kas apie jį žino tuojau atsišaukite, yra svarbus reikalas. (47) Juozas Galvanavskas, 135 Broadway, So. Boston, Mass.

Pajieskau Juozo Mosaičio, Kauno gub., ir pavieto, Zubrickų kaimo, Vėnos parapijos, Juozo Kvietkaus, Kauno gub., Raseinių pav., Šaukių kaimo, ir Antano Palubackio, Kauno gub., ir pavieto, Škeršpilių kaimo, Stakių par. Kas apie juos žino teikis man pranešti. E. Šiževičius, 23 Bunkerhill st., Charleston, Mass.

Pajieskau Prano Vaitkaus, gyvenę Skotijoje, ir Jono Tuško, gyvenę Worcester, Mass., taipgi Aleks. Paulausko, Petro Vaitkaus Jono Kaupaviciaus. Jie patį ar kas juos žino, malonės duot žiną. John Zagazas, 80 Teuscher ave., Hamtramck, Mich.

Pajieskau giminių, esu katik atvažiuoju iš Lietuvos per Japoniją į San Francisco, Cal. Esu Suvalkų gub., Kalvarijos pav., Santakos kaimo. Mieldžiū atsišaukti. Konstantas Narkevičius, 947 Webster st., San Francisco, Cal.

Pajieskau švogerio Kazimiero Mikaluko, pirmiau gyveno Waterbury, Conn. Suvalkų gub., Gudelių vals., Keturakiskės kaimo. Turis svarbų reikalą, mieldžiū paties atsišaukti arba kas jį žino, malonėkit pranešti. Kazimieras Ruseckas, 3431 So. Emerald ave., Chicago, Ill.

Pajieskau sesers Jevros Jenulienės, Suvalkų gub., Mariampolės pav., Barbieriškio gminio, Azulės (Ašju) kaimo. Turis svarbų reikalą, jį pati lai atsišaukia arba kas ją žino mieldžiū pranešti. (46) Juozas Laukaitis, 665 W. Saratoga st., Baltimore, Md.

Pajieskau dėdžiui: Klemencio Aleksariui ir Ignaco Norusaičiui, Kauno gub., Šiaulių pav., Joniškės par., Andriūnų kaimo. Jie patį malonės atsišaukti arba kas apie juos žino mieldžiū pranešti. (46) Jonas Mankus, P. O. BOX 118, Sunderland, Mass.

Pajieskau apsiavedimui merginos, nuo 17 iki 25 metų amžiaus, aš esu 25 metų. Geistina butų, kad mergina būtų apsiavedusi ir sutiktų imti civilisą šluobą. Mieldžiū atsišaukti. J. A. Pecienas, 316 North 7th st., De Kalb, Ill.

Pajieskau apsiavedimui merginos, nuo 21 iki 27 metų amžiaus. Turi būti laisvų pažurių, rimto būdo, maždaug apsiadavusi su šeimyninio gyvenimo reikalais. Aš esu 28 m. amžiaus. Del platnių žinių mieldžiū kreipties šiuo adresu: (46) Simonas Stedieris, Rt. N. 1, Box 76, P. O. Herrin, Ill.

TEMYKIT. Kas praneš man, kur randasi Stanislovas Petruskas, gaus 5 dol. vertės knygą. Jei komasai paeina iš Kauno gub., Telšų pav., Širėlių vals., Gaidžių kaimo. Bus apie 20 metų kai Amerikoje. Jis vedė Uršū Sukaite, kurie vėliaus sugrįžo Lietuvon, o kur jis randasi nežinau. Jis pats ar žinantieji malonės pranešti apie juos šiuo adresu: Povilas Petruskas, (49) 2249 W. 23rd Place, Chicago, Ill.

MONTELLO, MASS. MASKARADINIS BALIUS bus 24 Lapkričio-Nov., 1915, prasidės 8 val. vakarų ir trauksis iki 2-ty nakties. Lietuviškas Name, 668 North Main st., Montello, Rengia Liet. Tautiško Name Draugovę. Įžanga Vyrams 35c., Moterims 25c. Komitetas.

Reikalinga mergina ar moteris ir restoraną prie virtuvės darbo. Mokėstis gera. Ypatiskai ar laisvą kreipties sekanti adresu: Jokubas Lomsgrais, 192 N. Main st., Pittston, Pa.

REIKALAUJAME AGENTŲ. po visą Ameriką pardavinėti tarp lietuvių knygas, Liampas, Gasinius ir Gasolininius prosus, Perfumus, Trejes Deyvneres ir t.t. Uždarbis gvarantotas ir darbas ant visados. Rašyk įdėdamas už 2c stampą atsakymui, adresas: (48) The Lithuanian Mail Order House 3356 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Tik lig Naujų Metų. Visi, kurie pas mane užsirašys pirmieji laikraštį per mane, duosiu gražią dovaną už 50c. iš mūsų Katalogo. Reikalaujami katalogų įdėkite už 3c. stampą. (7) IG. X. MATCHULIS, P. O. BOX 189, Racine, Wis.

500 LAIKRODŽIŲ DOVANŲ. Kas užsirašys per mus kurį nors pirmąjį laikraštį, gaus 20c. dovaną, kiek laikraščio prenumeratora prekiauja, tam užrašysim laikraščio. (7) J. K. MATCHULIS, P. O. Box 189, Racine, Wis.

PARSIDOUA NAMAS ant Actone už skola 29 lapkričio-November. Belmont ave., Stoughton, Galit kreiptis pas Gasparą Ambrazuną, 107 Bowen st. So. Boston.

PARSIDOUA HOTELIS (Salūnas) Puikioje lietuvių apgyvenimo vietoje, gerai išdirbtas biznis ir puikus muros namas. Biznis eina gerai, net tik vienintelis lietuvių salūnas yra. Platesnių žinių norėdami kreipties šiuo adresu: (47) FELIX PALILON, (Savininkas), 30 Hazel st., Binghamton, N. Y.

MAGIC SCHOOL Ar nori būti magiku? Ar nori dirbti teatrose? Tai mokyklos magija, yra lengva išmokti. Dykai pirmą lektiją ir magijos štuką, tik prisigskite 25c. Jei nenori štukos, tai prisigskite 10c., tai gausite katalogą ir lektiją. Su pirma magijos štuką ir lektiją jau galėsi padaryti didelę nuostabą tarp žmonių. (47) J. STANKUS, 42 Vine st., Montello, Mass.

BALIUS ir TEATRAS.

Lietuvių Apšvietos Draugijos atsišaukia KETVERGE, 25 LAPKRIČIA, "Thanksgiving Day", Tautiško namo svetainėje, 101-3 Grand st., Brooklyn. Pradžia sokių nuo 2 val. po pietų. Perstatymas nuo 7.30 val. vakare. Bus sulosta puikus veikėlis: "PRIEŠ VĖJĄ NEPAUSI." Įžanga 25c ypatai.

Taigi maloniai visus kviečiam į šį mūsų pasilinksminimą. Nes kaip jau jums yra žinoma: Lietuvių Apšvietos Draugija daug kuom yra pasidarbavusi kaip skleidimu apšvietos, taip ir Dailės srityje neatsilikia, kaip ir nuo kitokių visuomeniškų darbų neatsisako. Todėl kiekvieno pareiga yra atsilankyti į šį mūsų pasilinksminimą, o tuomi mus paremsite ir ant toliaus darbuotis del visuomenės labo. Komitetas.

Naujas Išradimas

Nauda visiems, o labiausiai namų savininkams. Išrasta ir užpatentuota Washingtono nauja tap vadinama "Curtain Fixture" prietais laisvą uždangoms pritvirtinti.

Štai įsikraustome į naujus namus, visų pirma reikia aptaisyti langus, pasirodo langams supirkto uždangos arba perplacios, arba persiauros. Pliša viršutį tam prikalta kipeles, kala jas į naują vietą kaip uždangos volelis reikalauja, suskaldę langines ir sugadina tokiu būdu sudauja. Čia netik namo raudauninkui bereikalingas Vargas, bet ir namo savininkui skriauda. Kad tauti prašalinius ir išrasta tam-tikros kipeles langų uždangoms užkabinti. Jos syki prikalto niekad lupinėti nereikia, nustatyti galiama pagal uždangos plotumą kaip nori. Prisižiūrėk į paveikslėlį.

Matote langinių kampuose prikalta kipeles? Jas galima nustatyti pagal reikala sustumiant ar atgal atstumiant. Jos padarytos iš geriausio, šliputo plieno, sprendinis ir "breketai" amžini. Ta nauja prietais ta tuktanciais eina į visas šalies puses. Užsisakykite ir persitikrinkite. Rašydami adresuokite: CHAS COOK,

112 Whiling st., New Britain, Conn. Reikalaujama agentų visose vietose. Agentai užsisakydami stempeliu turi prisigst už 10c. krasos ženkliu pasiuntimo lėšas apmokėti. (49)

Nuo \$5 iki \$60 už akrą žemės del kolonistų; 30 metų laiko išmokėjimui; visai nereikia pinigų per 3 metus; mes duosim jums progą pamatyti ką galima padaryti su Californijos žeme. Žemė lygi, daug vandens, geri javai; mes duosim jums medžių ir tvorai dratų dykų. Rašykite: (46) Nevada-California-Oregon Railway, 212 Sheldon Bldg., M. Kelson, Gen. Colonization Agent, San Francisco, Cal.

LIETUVIŲ DRAUGIJOS KURIOS TURI "KELEIV" UŽ ORGANĄ

Lietuv. Mokslo Draugystė Pittsburgh, Pa. LIETUVIŲ LAISVOS MYLĖTOJŲ DRAUGIJA. Waukegan, Ill.

Valdybos vardai ir adresai: Pirmininkas — St. Rybels, 1415 Jackson str., Waukegan, Ill. Vice-prez. — K. Vaitiekunas, 322 8th st., Waukegan, Ill. Protokolu sekr. — A. F. Sabecki, 802 8th st., Waukegan, Ill. Fin. Sekr. — A. Bitrinskis, 1330 Sheridan Rd., Waukegan, Ill. Kasierius — A. Kripas, 776 Marion st., Waukegan, Ill. Kasos globėjai: A. Malinauskas, 1343 Victoria st., ir J. K. Dimša, 812 8th st., Waukegan, Ill. Knygius — V. Gabrys, 1027 8th st., Waukegan, Ill. Knygius pagalb. — K. Ambrazinas, 1421 Lincoln st., Waukegan, Ill. Marsalka — P. Norkus, 919 8th st., Waukegan, Ill.

Susirinkimai atsiubna paskutini nedėdienį kiekvieno mėnesio, pirmą val po pietų, Lietuvių svetainėje, 1401 ant 9-tos ir Lincoln gatvės, Waukegan, Ill.

LIET. DARBININKŲ KLUBAS, Plymouth, Pa.

Valdyba: Prezidentas — Antanas Jokavonis, 24 Cambria st., Plymouth, Pa. Vice-prez. — Jurgis Macavicius, 136 E. Main st., Plymouth, Pa. Protok. sekr. — Jonas Staskevicius, 140 E. Main st., Plymouth, Pa. Finansių sekr. — Stas. Antanavičius, 18 E. Railroad st., Plymouth, Pa. Kasierius — Martinus Zaleckis, 340 Bead st., Plymouth, Pa. Marsalka — Augustas Stravinskis, 40 Ferry st., Plymouth, Pa. Mitingai atsiubna kožną mėnesį trečia nedėdienį popiet, antra valanda, Augusto Stravinskio svetainėje, 40 Ferry st., Plymouth, Pa.

LIETUVOS ŠEIMPIO FONDO KOMITETAS.

Prezidentas — K. Gugis, 1840 S. Halsted st., Chicago, Ill. Vice-prezidentas 2) S. Mankus, Cor. 12th and Vine sts., Phila., Pa. Susiėm. Sekr. 1) M. M. Rice-Herman, 140 E. 19th st., New York, N.Y. Susiėm. Sekr. 2) J. Nevickas, 183 Roebing st., Brooklyn, N.Y. Finansių Sekr. 1) T. L. Dundulis, P. O. Box 511, Westville, Ill. Finansių Sekr. 2) J. Stasiulevičius, 229 N. 6th st., Philadelphia, Pa. Iždinkink K. Sidlauskas, 226 W. Broadway, So. Boston, Mass. Kasos Globėjai: M. Česna, 55 Market st., Brighton, Mass.; J. Gegužis, 28 Broadway, So. Boston, Mass.; J. Gerdauskas, New Britain, Conn.

Pingus siundiant čekiškas arba Moner Oredierais, reikia išrašyti vardu Lietuvos Nacionalia Relief Fund. Visus pingus reikia siųsti vardu kasierius per Finansių Raštinkiną, T. L. Dundulį, P. O. Box 511, Westville, Ill., kuris po kauceja \$1,000.

LIET. DARB. BROL. PASAIP. DRAUGYSTĖ, COURTNEY, PA.

Valdyba: D. Lekavičius — pirmininkas, P.O. Box 138, Courtney, Pa. B. Kirstukas — fin. sekretorius, 1205 Cresty ave., Charleroi, Pa. V. Gamulis — kasierius, P. O. Box 400, Courtney, Pa. Su visokiais Draugystės reikalais reik kreiptis šiuo adresu: S. D. B. Pr. str., Box 64, Courtney, Pa.

LIETUVOS SUNI IR DUKTERŲ DRAUGIJOS, Des Moines, Iowa.

Valdyba: Prezidentas — A. Gailius, 717 E. Market st., Des Moines, Ia. Vice-Prez. — S. Kairys, 217 S.E. 9th st., Des Moines, Iowa. Turtu Raštin ir organo užžiūrėtojas, J. P. Shepetis, 702 E. 5th str., Des Moines, Iowa.

Prot. Rašt. — J. P. Šileika, 217 S.E. 9th st., Des Moines, Ia. Kasierius — J. Bindokas, 809 E. Lyon st., Des Moines, Ia. Susirinkimai buna 1900 val. po pietų, Columbia salėje, 409½ E. Locust str., Des Moines, Iowa. Kiekvieną antrą nedėdienį mėnesio.

PALAIMINTOS LIETUVOS DRAUGYSTĖ, Chicago, Ill.

Valdyba: Prezidentas — K. Meškauskas, 663 W. 18th str., Chicago, Ill. Prez pagalb. — Ed. Cepulis, 906 W. 20th Pl., Chicago, Ill. Narinamų Rašt. — Ant. Tamkevičius, 1916 Canalport ave., Chicago, Ill. Fin. Rašt. — J. Syker, 5507 W. 25th Pl., Cicero, Ill. Iždinkinkas — L. Kasper, 3131 So. Wentworth ave., Chicago, Ill. Organo užžiūr. — A. Selemonavičius, 1956 Canalport ave., Chicago, Ill. Susirinkimai buna kiekvieno mėnesio antrą nedėdienį, 1-mą val. po pietų, G. M. Chernaucko salėje, 1906 So. Union ave., Chicago, Ill.

Lietuvių Pašėlinių Draugystė, "LAISVĖ" EASTON, PA. Susirinkimai buna kas pirmą pėnyčią kiekvieno mėnesio nuo 7.30 vakare, Anglų Socialistų ruime, 409 Northampton str.

Valdyba: Prezidentas — O. Velionitis, 1120 Jackson st., Easton, Pa. Vice-prez. — A. Meškauskas, 34 So. Locust st., Easton, Pa. Prot. raštinkinis ir organo užžiūrėtojas — J. Katinis, 1113 Ferry st., Easton, Pa. Fin. raštinkinis — F. Vytytis, 139 S. Bank st., Easton, Pa. Kasierius — J. M. Jankauskas, 409 Northampton str.

DRAUGYSTĖ SV. PETRO No. 1 Town of Lake, Chicago, Ill. Valdyba: Pirmininkas — B. Mozeika, 4005 S. Artesian ave., Chicago, Ill. Pirm. pagalb. — Stf. Morkunas, 2469 W. 46th Pl., Chicago, Ill. Org. užžiūr. — J. K. Dimša, 4619 S. Washtenaw ave., Chicago, Ill. Finansių Rašt. — J. Laucevičius, 4644 So. Paulina st., Chicago, Ill. Kasierius — K. K. Strzyneckis, 4612 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Susirinkimai buna kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio 12 val. dieną bažnytinėje svetainėje, Sv. Petro neprimulmings parapijos, So. Marshallfield ave., Chicago, Ill.

LIETUVIŲ PASILINKSMINIMO DRAUGISKAS KLUBAS, Indiana Harbor, Ind. Valdyba: Prezidentas — Pranas Hendersonas, 2112 137th st., Ind. Harbor, Ind. Vice-prez. — Pranas Andrijauskis, 2739 Elm st., Ind. Harbor, Ind. Prot. rašt. — Pranas Rudis

HUMORISTIKA

Dievas aukų negauna.

Kartą aš parėjęs po mišparų iš bažnyčios taip išnoriėjau miego, kad negalėjau dalaikyti. Atsiguliuoju užmigau. Sapnuoju, kad atėjo pas mane barzdotas žmogus ir sakosi esąs Jėzus. Išpradžiū aš jam nenoriėjau tikėti, bet kada jis parodė abiejų rankų delnus, — nesipriešinau.

Kada aš įtikėjau, kad jis "siur" yra Jėzus, tada jis lėtu, maloniū balsu prabilo: — "Aš esu tikras Dievas. Tu tankiai mėgsti aukauti, kaip tu mislini, Dievui. Dargi ir šiandien 3 kapeikas imetėi ir skarbonką pasididij altorių ir kapaiką bažnyčios prieangį, kur prikaltai mano nukryžiuotą stovyla. Aš tau jau maniau senai apie tai pranešti, bet vis neprisirėgiau. Norėjau aš tau pasakyti, kad jūs, kurie vadinate save katalikais, esate ne krikščionys, bet stabmeldžiai. Suprantai, stabmeldžiai... Jūs kas savaitę dedate pinigų į skarbonkas ir manote, kad man duodate. Jūs nesate vilnas, duona, mėsa, sviestą ir surius "apiera" ir manote, kad jūs man duodate.

Kur jūsų protas? Kodėl jūs nemastote? Juk taip aišku, kad negalima nesusprast to, jog iš tų skarbonkų niekas kitas neišima tų aukų, kaip kunigas. Kur tu nemesi, ar Vilniuje prie Aušros Vartų, ar Sidlavoje, ar kad ir Pivašiuose, tai visi tie skatikai nueina į dvasiškių kišenių. Ar tu kada nors pagalvojai apie tas visas man duodamas "apieras?"

Dabar tu miegi, bet kada atsikelsi, eik ir pasakyk visiems kitiems katalikams, kad kiek jie mano vardu davė aukų, nei vieno skatikio neesu gavęs. Pasakyk tu jiems, kad jei kuris norės man paaukauti kelias kapeikas, lai vėliau išvažiuoja laivu ant paties vidurio okeano, įmeta vandenin ir kalba poterius, kad įmestos kapeikos iškiltų. Jeigu jos iškils — tai reikš, kad aš esu gavęs. Surių, mėsos, linų ar duonos, aš nenoriu, nes ir tuo nesinaudoju. Lai žmonės, kurie tą viską pagamina, patį sunaudoja.

Už kiek laiko, aš ir vėl tave aplankysiu. Dabar kelkis.

Tai pasakęs Jis išėjo. Ir eidamas taip smarkiai durimis utrenkė, kad aš net iš lovos iššokau.

Lipčius.

Parapijinė mokykla.

Sykį kunigas nuėjo savo parapijinė mokyklon, kur mokytojavu dvi "seseris," vienuolės, pasiteirauti, ar gerai vaikai išmokyti tikėjimiskuose dalykuose — užklause jų:

— Kuris iš jūs pasakysite man dėlko rukynama kodilu švenčiausis sakramentas, tai yra tikras kunas ir kraujas pono Dievo?

Visi vaikai žiūrė savo mokytojomis į akis ir tyli, tik štai vienas pakėlė augštin ranką.

— Kunigas:— Na, pasakykite gi, vaikeli, ir padaryk visiems sarmatą.

— Vaikas:— Kad nesukirmytų, dvasiškas tėveli!

— Kun.:— Ką?... kad nesukirmytų?...

— Vaikas:— Matai, dvasiškas tėveli, mūsų tėvas kaip paskerdžia kiaulę, tai visada mėsa rušina, sako, tai kirmėlės neužpuola...

— Kun.:— Ah tu bydlė, argi galima lyginti kiaulieną su p. Dievo kunu ir kraujū?

— Tai yra smertelinas griekas! Švenčiausis sakramentas rukoma su kvepiančiais ir brangiais kodilais dėlto, kad išreikšus savo Sutvertojui ir Atpirkėjui kuodidžiausią garbę ir...

— Kitas vaikas:— Ar, tėveli, ir tas salūnikas, ką užvakar palaudojai, buvo mūsų atpirkėjas, kad tėvelis taip ilgai rukinai kodilais ir krapijai su šventu vandeniu?

— Kun.:— Sėskis, asile! Aš tavęs neklausiau.

Supykęs kunigas spjovė ant vaikų ir išbėgo iš mokyklos duris taip smarkiai trenkdamas, kad net švento "tėvo" paveikslas nuo sienos nukrito.

P. E. Trukas.

Kada moteris tyli.

Motery susirinkime kilo triukšmas. Susirinkimo vedėja, negalėdama įsikarsčiavusias nuraminti, sušunka:

— Sėskitės! Tik toji gali atsisot ir kalbėt, katramano esanti senesnė už visas kitas.

Susirinkime užstojo avių sėja. Visos susėdo ir nei viena nesikėlė.

Onutės filozofija.

— Gaila man bėdino vilko — sako maža Onutė girdėdama motinos pasakojimą, kad kaimo vyrai užmušė vilką.

— Ne, vaikeli, vilko nereikia gailėtis — sako pamokinančiai mama — nes jis avutės pjauna.

— Andai, mama sakei, kad gyvulių ir avutės pjauna mėsininkas, tai kodėl jo neužmuša?

Klebonijoje.

Barbute:— Klausyk, Jurginėli, ta tvarka namuose man nepatinka.

Tėvelis:— Galėsi pertaisyti, kada sėsi ant savo.

Barbute:— O dabar?...

Tėvelis:— Dabar sėdi ant mano kelių.

Skapagario Juozas.

Nauji Raštai.

"Lietuviškas Milionierius" — vieno veiksmo operetė. Žodžius parašė V. Stagaras, muzika sutaisė M. Petras.

Spauda "Darbininkų Vilties," Shenandoah, Pa., 1915 m. — Veikalas geras, tik techniškai žvilgsniu, butent spauda labai prasta. Visgi tokius veikalus, kurių perspausdinimas draustinas, reikėtų bent kiek gražiau atsinaudinti.

Salomėja, herodienės dukterė; drama. Viena akta. Parašė Oscar Wilde, iš anglų kalbos vertė Negeistinas.

59 puslapiai. Spauda ir lėšos "Keleivio." Kaina 25c.

Nors veikalas mūsų scenai truputį sunkokas, bet scenos mylėtojams galima pasidžiaugti, kad ir tokiais veikalais mūsų menas jau susilaukė. Galima tikėtis, kad netrukus jį pamatysime ir scenoje.

Technišku žvilgsniu knyga gražiai apdirbta.

Redakcijos atsakymai.

Nekaltam Avinėliui. — Neaiškavokite laiko rašymams ilgų ir sunkių straipsnių. Vėliau tą laiką pašveskit trumpų ir aiškių mintį reiškančių straipsnelių.

J. A. D. — Laikraštinė etika neleidžia tokių, nors ir humoristinių, raštų, kaip antai jūsų "drigantas," laikraštini dėti. Pasaka irgi tik tautinės neapykantos skelbiantiems laikraščiams. Straipsnį apie prohibiciją sunaudosime.

Senam Kareiviui. — Raštelis apie Varputėnų kunigo prašymą pinigų varpinyčiai statyti negali būti korespondencija, gi kaipo raštelis persilpnas. Jūsų išmetinėjimo nors ir teisingo vis viena pinigų prašantis negirdės. Geriau laišku jam pačiam visa tai parašyti.

J. Jamaitis. — Jei tamsta pats negalite raštu išreikšti savo mintį, kad galima būtų suprast ką sakot, paprašykite, kito, kad jums parašytų.

Pilypui iš Kanapių. — Tie "pykimai" labai paprastas daiktas. Netilps.

Belardiečiams. — Sulyginus jūsų paaiškinimą su A. Kalvačio pranešimu visai nesimato "neaiškumo," išskiriant tai, kad pas jumis sakoma lošė jaunimo ratelis vardu LSS. 182 kuopos, ir kad pelno liko ne \$10, bet 4 dol. Tuomi, manom, ir klaida pasitauso.

Generolų Draugui. — Dailikas permenkas ir platesn visuomenę neapeinantis, kad dėl jo per laikraštį polemizuoti. Su Draugijos "Vienybės" paskola, kaip matosi, pasidariai klaida, o kaslink šv. Jurgio draugystės mitingų, visuomenę tas nei kiek neapeina. Vėliau užbaigt ginčus.

J. F. Frančiui. — Klausimai nereikalauja mokslinių, kad juos atsakyti. Kunigai taip daro, kad patįs galėtų smagiai gyventi.

S. Kalauskui. — Gydytojas ligonį išgydaminavęs gali atsakyti. Kreipkitės prie gydytojus, o ne į redakciją.

P. Degliui. — Straipsnelį sunaudosime.

Keršto širdžiai. — Straipsneliu blogo nepataisysime, o patalpinimu laikraščiu blogą galima padaryti. Atsiprasome už netalpinimą.

Skapagario Juozui. — Monologas "Kupiškiets' Bobka" nespausdinsime, nes neturim tiek atliekamos vietos laikraštyje.

J. Gvynėliui. — Už žinutes ačiū. Apie gaisrą tilpo jau pereinam "Keleivio" numerio. Bet apie tą kalbė-

toją netalpinsim. Perdaug jį suniekinat. Gal but, kad tas viskas teisybė, bet tuomet reikėtų tai pasakyti per "Kovą," nes tai grynai Sąjungos reikalai. Ir tą turėtų padaryti Brooklynio kuopa oficiališkų kelių.

Pranešimas "Keleivio" Agentūros.

Kadangi karės pabaigos dar nematyt, tad prašom visų gerb. savo draugų, kurie laikot laivakortes, ant kurių žmonės neatvažiuo, praneškite mums, o mes pareiklausim nuo kompanijų pinigų sugrąžinimo. Po pranešimui truks 8—12 savaitių, kol pinigų gausim.

Kurie iš mūsų gerb. draugų gauna laiškus iš Vokietijos nuo karės belaisvių, arba iš užimtos Lietuvos, mes noriai patarnausim, kaip vokiškų laišku perskaityme arba parašyme, taip ir pinigų pasiuntime.

Tuo tarpu nusiunčiame pinigų pabėgėliams į Rusijos gilumą, jei kurie gavo nuo jų laiškus.

Laivakortes galima pasiųsti tik moterims ir mergaitėms, kurios gyvena išbėgusios iš Lietuvos į Rusiją, Sibirą arba Finlandiją.

"Keleivio" Agentūra, 28 Broadway, So. Boston, Mass.

Taipinimo kasa po priežiūra Bralskio ir Co. prima depozitus ir moka 3-cia nuosimti. Išsijūcia pinigų pagal žemiausią dienos kursą. Taipgi padedam pinigų į valdiškas Rusijos kasybas ir apskaitliuojam nuosimti net nuo didesnių sumų, kaip tuktancio rublių. Visokias bylas, pervedimus ir kitokius dokumentus padarom. Laivakortes. Galima važiuoti į Rusiją ir iš ten be jokio pavojaus. (45)

Russian-American Bureau

Virsiausias Biuras: 160 N. 5th Ave. Filijų Biuras: 507 W. 12th St. CHICAGO, ILL.

Atviras iki 8 val. vakare.

S. Baracevičius

GRABORIUS.

Palaidoju visuose aplinkiniuose miestuose.

PATARNAVIMAS GERAS IR PIGUS.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Didelį palaidoju už \$45, mažą už \$15.

Advokatas ir Notarijušas Kazis Krauczunas.

Veda provas visuose teismuose ir atsilanko į visas valstijas ant pakvietimo. Taipgi duoda patarimą per laiškus.

403 Lyon Build., Seattle, Wash.

LIETUVYS FOTOGRAFAS

Traukiu Paveikslus bile kokiū laiku ir visados gerai padarau. Reikalui esant Kreipkitės pas mane.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

JONAS A. ANDRUSIS, 453a Broadway, S. Boston, Mass.

DEL VESIŲ NAKTŲ IR ŠALTŲ RYTMEČIŲ

Be dumų, be smarvės degantis Perfection Aliejinis Pečius yra viskas, kas yra reikalinga. Rytmetį apšildo miegruimį arba maudyklę į penkias minutes. Vakare prie jo gali skaityti ir rukti sau ramiai — ir sučėdyt anglių kaštus įsilydymui didelio pečiaus.

Perfection šildo 10 valandų su galionu kerosino. Tęmykit Trikampį Vertelystės ženklą.

STANDARD OIL CO. OF NEW (Principal Stations)

New York Albany
Buffalo Boston

PERFECTION SMOKELESS OIL HEATERS

M. Gallivan Co

Užlaiko geriausių Elių, Vyną, Likierius ir kitokius gardžius gėrimus o taipgi ir geriausio tabako Cigarus.

Meldžiame užėti, o visados rasi gražų patarnavimą.

362 2nd st., So. Boston.

J. MATHUS

Geriausias Lietuvių SALONAS IR RESTAURACIJA Sveiki geriausios rūšies gėrimai ir užkandžiai. Patarnavimas priankus. Parankiausia lietuviška užėiga.

J. MATHUS

442 Broadway, So. Boston, Mass.

Dr. B. G. WERNICK

LIETUVISKAS DAKTARAS Gydo visokias vyrų, moterų ir vaikų ligas; net ir chroniskas ligas. Priėmimo valandos: nuo 1 iki 4 po pietų ir nuo 6 iki 9 vakare. Telefonas. (11-6)

259 Hannover st., Boston, Mass.

Dr. David W. Rosen

Kalba Lietuviškai, Lenkiškai, Rusiškai ir Vokiškai. GYDO VISOKIAS LIGAS. Valandos: Nuo 8 iki 10 ryte. Nu 2 iki 3 diena. nuo 7 8 vakare. 321 HANOVER STREET, BOSTON, MASS.

Lietuvio Daktaras Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Valandos: 9-11 A. M. 2-4 P. M. 7-8 P. M. 9-11 A. M. 1-4 P. M. Telefonas Dickinson 3865 Y.

Siutus ir kitokius Rubus DUOKIT PASIUT MUMS

Užtikrinam, kad Jūs sučėdytė pinigų ir turėsit GRAŽIUS RUBUS Mes imam materiiją iš gerųjų firmų ir primieruojam rubą pagal žmogų, todėl nesudarko žmogaus išvaizdos ir buna tvirtesni.

GERUS VYRAMS SIUTUS IR OVERKOTUS PIGIAUSIAI IR GERAI

Mūsų firma randasi ir Californijoje, todėl mes greičiau pagausim visokias naujausias formas.

JEIGU NORITE GERUS RUBUS PIGIAI, TAD ATEIKIT PAS MUS.

Taipgi išvalom ir išprosinam visokias Vyrų ir Moterų drapanas. Tikras Jūsų brolis lietuvis

Z. Budreckis

222 W. BROADWAY SO. BOSTON, MASS. ir 20 AMES ST., MONTELO, MASS. Telefonas: So. Boston, 21013.

20 Naudingų Dovanų, duodam su kiekvienu mūsų geru Laikrodėliu

20 DYKAI

SPECIALIS PASIULYMAS ŠIĄ SAVAITĘ. — kiekvienas kuris pirks nuo mūsų laikrodėlių, galės gauti dykai sekancias dovanas: 6 šuvių revolverį, geriausio plieno; žiuroną, britvą, diržą, puoduką, šepetuką, žirkles, peiliuką, zerklelį su šukomis, budinanti laikrodį, fontaninę plunksną, ventrilofoną, spilkutę, guzikėlius mankietams ir kalnieriui ir laikrodėliui lencučių su deviska. Atsiųsk mums vieną šį apgarsinimą su 25c. o viską išsiųsime krasa arba ekspresu. Laikrodėlių turime vyriškų ir moteriškų, kuriuos gvarantuojame 20 m. Tie laikrodėliai Paukuoti, su geriais viduriais ir gerai eina. Jų specialė kaina \$6.45. Kiekvienas pirkėjas iš mūsų dovanų užsigarsina, nes mūsų siūlomose dovanose yra tokios, kaip mes gariname. Jei bus neįgandintais, tai pinigų sugrąžinsime. Pasinaudok taja proga. Siunčiant užsakymus iš Kanados, reikia kartu ir pinigų prisiųsti. Adresas:

UNION SUPPLY CO. Dep. 23. ST. LOUIS, MO.

SALOMĖJA

Herodienės duktė
DRAMA VIENAME AKTE.

PARASĖ OSCAR WILDE.

Iš anglų kalbos vertė
NEGEISTINAS.

(Pabaiga).

Herodas.— A! tu neklausai. Buk rami. Kodėl aš ramus? Aš visai ramus. Klausyk! Aš turiu savo rumuose paslėptų brangakmenių — brangakmenių, kurių net tavo motina nėra mačiusi; jie išrodo stebuklingai. Aš turiu iškaistytą keturiom žemčiugų eilėm apykaklę. Tie žemčiugai išrodo kaip mėnuliai sidabro spinduliais suverti. Jie išrodo kaip pusė šimto mėnulių, pagautų į aukso tinklą. Jie rymojo ant baltos karalienės krutinės. Ir tu juos užsidėjusi busi taip skaisti, kaip karalienė. Beto da aš turiu dviejų rusių ametistų; vienas jų yra juodas, kaip grynas vėnas, o kitas raudonas, kaip vėnas su vandeniu maišytas. Aš turiu topazų, geltonų, kaip tigro akis, ir topazų baltai raudonų, kaip akis laukinio karvelio; turiu ir žalių topazų, kaip žalių, kaip kapių akis. Aš turiu opalų, kurie nuolat dega baltą liepsną — liepsną, kuri yra taip šalta, kaip ledas. Aš turiu oniksų, kaip mirusios moteries akis. Aš turiu selenitų, kurie mainosi, kada mainosi mėnulis, o nuobanksta, kada pamato saulę. Aš turiu safirų taip didelių, kaip kiaušinis, ir taip mėlinų, kaip mėlinos gelės. Juose banguoja jūra, kurios bangų mėlynės mėnulis niekad negadina. Ir aš tau tą viską, viską atiduosiu, ir da daugiau dalykų pridėsiu. Indijos karalius neseniai man atsiuntė keturias vedkles iš papugų plunksnų, o Numidijos karalius — strusinių plunksnų rubą. Aš turiu krišpolą, į kurį jaunoms moterims užginta žiūrėti; ir jauni vyrai negali jo čiupinėti, pakol jie da nėra rykštėmis nuplakti. Perlamotėj aš turiu 3 stebuklingus turkizus. Kas užsideda juos ant kaktos, tas gali matyti tokius dalykus, kurių visai nėra, o kas paims juos rankon, tas gali neščią moterišką pavestį į beaisę. Tie dideli turtai neturi sau kainos. Bet tai da ne viskas. Juodojo medžio skrynioje aš turiu dvi gintarines taures, kurios išrodo kaip aukso obuoliai. Jeigu priešas įpils į tas taures nuodų, jos palieka kaip sidabro obuoliai. Kitos skrynioje, iškaistytos gintarais, aš turiu stiklu papuoštus sandalus. Drapanų turiu iš Seros žemės, o bransolietų net iš Eufrato miesto... Ko dar tu nori, Salomėja! Pasakyk man, ko tu nori, ir aš tau viską atiduosiu, išskyrus tik vieną daiktą. Aš tau atiduosiu viską, kas tik yra mano, išskyrus tik vieną žmogaus galvą. Aš tau atiduosiu augščiausią kunigų rubus. Aš tau atiduosiu ir šventinčios uždangą.

Žvėdai.— O! o!

Salomėja.— Atiduok man Jokanano galvą.

Herodas (Susmunka į kėdę).— Duokime jai, ko ji reikalauja! Istikrų ji yra savo motinos duktė!

(Prisiartina pirmas kareivis. Herodienė nutraukia nuo Herodo rankos mirties žiedą ir paduoda kareiviui, kuris nuneša stačiai budeliui. Budelis persigandęs.)

Herodas.— Kas paėmė mano žiedą? Ant mano rankos buvo žiedas. Kas išgėrė mano vyną? Taurė buvo pilna vyno. Kas nors turėjo išgerti. O! tikrai turės kam nors nelaimę atsitiikti. (Budelis įneina kalėjimą.) O! kodėl aš prisiečiau? Nuo šios dienos tegul nė vienas karalius neprišiekia. Jei jis pildys prisiekas, blogai, nepildys, irgi blogai.

Herodienė.— Mano duktė pasielgė gerai.

Herodas.— Aš jaučiu, kad tikrai atsitiiks kokia nelaimė.

Salomėja (Prisišlieja prie kalėjimo ir klausosi).— Nė balso. Aš nieko negirdžiu. Kodėl jis nerėkia, tas žmogus? OO! jei mane kas norėtų nužudyti, aš rėkčiau, aš muščiau, aš nepasiduočiau... Kirsk, kirsk, Naamane, kirsk, sakau tau... Ne, nieko nesigirdi. Tenai taip tyku, baisiai tyku. A! jau puolė kas ant žemės. Girdėjau, kažkas puolė. Jis turbūt bijosi, tas vergas! Jis yra bailys. Reikia kareiviams liepti. (Pamačius Herodienės tarną.) Ei, ateik čionai. Tu buvai to žmogaus draugas, kuris pirma nusižudė, ar ne? Bet aš tau pa-

sakysiu, kad da daugiau turi but lavonų. Žmonės mažai miršta. Eik ir liepk kareiviams, kad jie atneštų man tą, ko aš reikavau, tą, kas priklauso man. (Tarnas atsisitraukia. Ji kreipiasi į kareivius.) Kareiviai, šen! Eikit į kalėjimą ir atneškite man to žmogaus galvą. Tetrache, tetrache, prisakyk savo kareiviams, kad jie atneštų man Jokanano galvą.

(Didelė, juoda budelio ranka išeina iš kalėjimo, išnešdama ant sidabrinio bliudo Jokanano galvą. Salomėja griebia ją. Herodas slepia savo veidą. Herodienė šypsosi ir vėdinasi. Nazariečiai puola ant kelių ir pradeda melstis.)

Salomėja.— Aha! Jokanane, tu neleidai man pabučiuoti savo burnos. Gerai, aš ją pabučiuosiu dabar. Aš kąsiu ją dantimis, kaip nunuokusį vaisių. Taip, aš pabučiuosiu tavo burną, Jokanane. Aš sakiau tau, kad pabučiuosiu, ar ne? Aš sakiau, aš dabar aš ją pabučiuosiu... Bet kodėl tu nežiuri į mane, Jokanane? Tavo akis, kurios buvo taip baisios, taip pilnos paniekos ir pasiutimo, dabar uždarytos. Kodėl gi jos uždarytos? Atidaryk jas, atsimerk, Jokanane! Pakelk savo vokas! Kodėl tu į mane nežiuri? Ar tu manęs bijai, Jokanane, kad tu į mane nežiuri?... Ir tavo liežuvis, kuris kaip raudona gyvatė leido nuodus, jau nejudą daugiau ir nekaltą — ta škarlatinė angis, ką spiaudė ant manęs savo nuodais, jau nebekaltą, Jokanane. Keistai, ar ne? Ir kaip gi tai atsitiko, kad šita gyvatė jau nekruta daugiau?... Na, Jokanane, su manim tu daugiau jau nieko neturėsi. Tu paniekinai mane. Tu piktažodžiauji prieš mane. Tu atsinešei į mane kaip į paleistuvę, kaip į moterišką, kuri yra tikra kekšė, į mane, Salomėja, Herodienės dukterį, Judajos princesę! Na, bet aš da gyva, o tu jau miręs ir tavo galva priklauso man.

Aš galiu daryt su ja, ką tik aš noriu. Aš galiu išmesti ją šunims arba oro paukščiams. Jei šunys ką paliks, paukščiai tą suės... A! Jokanane, tu buvai to žmogumi, kurį aš vieninteliai mylėjau tarpe žmonių. Visi kiti vyrai man buvo biauurs. Bet tu buvai gražus. Tavo kunas buvo drumblio kaulo koliumna, ant sidabro kojų pastatyta. Buvo tai daržas, pilnas karvelių ir sidabro lielijų. Buvo tai sidabro bokštas, drumblio kaulu dengtas. Pasaulyje nieko nebuvo taip balto, kaip tavo kunas. Nieko pasaulyje nebuvo taip juodo, kaip tavo plaukai. Ir visam pasaulyje nebuvo nieko taip raudono, kaip tavo lupos. Tavo balsas buvo smilkyru, kuris plėtojo stebėtiną kvapną, o kada aš į tave žiūrėjau, aš girdėjau stebėtiną muziką. O! Jokanane, kodėl tu į mane nežiūrėjai? Rankų savo skraiste, skraiste savo piktžodžiavimo tu dengi savo veidą. Tu užsidėjai sau ant veido priedangą to, kurs savo Dievą gali matyti. Na, Dievą tu, Jokanane, jau pamatėi, bet manęs, manęs tu niekad nematėi. Jei tu butum mane matęs, tu butum mane pamylėjęs. Aš tave mačiau ir todėl pamylėjau. O, kaip aš tave mylėjau! Aš ir dabar da tave myliu, Jokanane, aš myliu vien tik tave... Aš trokštu tavo gražumo; ir mano troškulo nenuramins nė obuoliai, nė vėnas. Kas man dabar daryt, Jokanane? Mano kentėjimo neužgesins nė tvanas, nė didieji vandenys. Aš buvau kunigaikštutė, o tu mane koliojai. Tu pripildėi mano gijas ugnimi... A! a! kodėl tu nežiūrėjai į mane? Jei tu butum pažiūrėjęs, tu butum mane pamylėjęs. Aš žinau gerai, kad tu butum pamylėjęs, o meilės slaptėybė yra daug didesnė, negu slaptėybė mirties.

Herodas.— Žiūrėk, kokia ji baisi, tavo duktė! Ką ji dabar padarė, tai baisi pikta-darystė. Aš tikrai žinau, kad tai pikta-darystė. Prasižengimas prieš kokį nors nežinomą Dievą.

Herodienė.— Aš labai esu užganėdinta iš savo dukters. Gerai ji padarė. Dabar aš jau čia pasilieku.

Herodas (atsikeldamas).— A! Tai mano brolio pati kalba! Eikime! Aš šioj vietoj nebusiu. Eikime, sakau tau! Tikrai atsitiiks kas nors baises. Mennaseh, Issadar, Zias, užgesinkit žibintuvus! Aš nieko nenoriu matyti, aš nenoriu, kad kas nors ir mane matytų. Užgesinkit žibintuvus! Paslėpkit mėnulį! Paslėpkit žvaigždes! Herodienė, slėpkimės į savo rumus. Aš pradėdau bijot.

(Vergai užgesina žibintuvus. Žvaigždės išnyksta. Didelis debesys užėina ant mė-

nulio ir visiškai jį paslepia. Ant scenos palieka visai tamsu. Herodas pradeda lipti laiptais.)

Salomėjos balsas.— A! visgi aš pabučiavau tavo burną, Jokanane; tavo burną aš bučiavau. Ant mano lūpų paliko kartus skonis. Nejaugi tai kraujo skonis?... Bet ne, tai turbūt meilės skonis... Žmonės sako, kad meilė yra karti... Bet kas man darosi? kas darosi? Aš pabučiavau tavo burną...

Herodas (apsidairęs ir pamatęs Salomėją).— Užmuškite ją moterišką!

(Kareiviai subėga ir sumuša Herodienės dukterį, Salomėją, po savo skydais.)

UŽDANGA.

Kunigų Celibatas.

Prakalba Kun. Geo. Townsend Fox, D. D.
Iš Durham, Anglija.

Sulietuvino Ferdinand de Samogitia.

Ižanga.

Nesenai Stockton'e prieš magistratą buvo byla, kurioj apkaltintoja buvo tulo anglikonų bažnyčios kunigo duktė, persikrikštijusi į popiežiaus pasekėją, o kaltininku gi buvo vietos rymionų kunigas. Byla buvo, kad pripažint minėtą kunigą minėtos merginos kudiokio tėvu. Ta byla sukėlė didelį užsiirterisavimą netik aplinkė, kur teismas atsibuvo, bet ir visoj šiaurinėj Anglijoj, todėl man rodos, kad dabar yra gera proga atkreipti visuomnės atydą į Rymo Bažnyčios doktriną, lytinčią kunigų celibatą, ir nurodyt, kokios yra pasekmės to mokslo.

Per paskutinius metus šį kraštą užplūdo banga svetimžemių atejų: Italijos jezuitai ir Irlandijos minykai skverbiasi į mūsų šalį tuo tikslu, kad vesti misijonierišką propagandą tarp Anglijos gyventojų, rodos, lyg visi šios šalies gyventojai, išskiriant saulejė tarp mūsų apsigyvenusių rymionų, būtų kokie pagonys. Bet dar daugiau, Rymo Bažnyčia savinasi dvasišką autoritetą ant visų katalikų šiame krašte, kuriuos už nepaklusnumą ji visada pasirengusi baust pagal savo bažnytnines tiesas, jeigu tik turėtų tam reikalingą galybę.

Kadangi Rymas rado reikalingu lankyti mūsų kraštą dviejopu tikslu: kaip misijonierius, kad gelbėtų mūsų sielas, ir kaip valdonas, kad išdavinėtų įsakymus, mes turim pilną teisę peržiūrėti jo pretensijas ir perkratyt skelbiamas doktrinas; ir kadangi geriausiai įrankiu apsigint nuo popiežijos pastangų yra pažinimas jos mokslo, aš manau, jog kiekvieno žmogaus, kuris myli teisybę, priderystė yra stengties supažindinti žmones ir atkreipti jų atidą į Rymo Bažnyčios mokymą ir veikimą, idant žinot, kas ji yra, iš ko ji yra susidėjusi, ir idant žinoti, ko turi laukti, jei papultų jos globon.

Didelė yra klaida tų, — ir tą klaidą daugelis daro, — kurie paviršutiniai pažindami popiežijos genijų ir charakterį, mano, jog tai yra tikrai tikėjimiška įstaiga. Popiežija visada maišė politiškus principus su tikėjimiškais, taip painiojo dvasiškus ir svietiškus dalykus, jog sunku pasakyti, kurie jų turi pirmenybę; ji visada užmetė savo globojimo kilpas ant visų žmonių tiesų, arogantiškai savindamos dangiškas teises ir dvasišką viršenybę.

Toji sistema arba organizacija, kuri metė karalius nuo sostų, valdė provincijas, ardė pasaulio santaiką ir ramybę, paskandindavo žmonių kraujuose, ir pavergdavo netik protus, bet ir žmonių kunus, negali but nelaikoma už tikybinių įstaigą.

Žinomu yra tas, kad popiežija labai tankiai susiremia su svietiška valdžia, todėl ji ir yra taip pavojinga šalies gerovei. Kaip religiškoj dogmų sistema, ji yra ganėtinai kenksminga delei savo įtekmes ant žmonių protų ir butinai reikia atspirties visų tų, kurie myli tiesą; bet kaip politiška sistema, popiežija yra taip pavojinga valstijos gerovei, jog reikalinga netik atkreipimo atydos į popiežijos kenksmingumą, bet gyvo pasipriešinimo iš pusės visų tėvynainių.

Nieko negali but pavojingesnio laisvei ir gerovei, kaip tas skiepinimas į žmonių protus įsitikinimo, buk dvasiškoji vyresnybė yra viršesnė už svietiskąją; tas daroma tuo tikslu, kad atitraukt jų atydą ir prisirišimą prie šalies politiškoj, laisvų įstaigų.

Vienok Rymo popiežija, kad įgijus kuodidžiausią įtekme tarpe Didžiosios Britanijos žmonių, ji nepraleidžia nieko tokio, kas veda ją prie jos siekinių; paimkim kad ir titulų klausimą, kuris yra grynai svietiškos valdžios reikalas. Popiežius pridavė dvasiško šventumo spalvą titulavimui jo kunigų. Pagal įstatymus sauališkas titulus prisavinimas yra lauzymas šalies įstatymų, o vienok Rymo emissarai ingavo tokią

įtekme, kad visi Rymo katalikai seka Rymo padavadijimus, ir laužo šalies įstatus. Kiekviename gyvenimo klausime, draugijimiam ar tikėjimiškam, pasakymas, jog žmogus negali tarnaut dviem viešpačiam pasi-lieka teisingu; o kadangi Rymo popiežija taip maišo politiškus klausimus su religiškais, tankiai jos padavadijimais susiremia su šalies įstatymais, ir katalikai, kurie pasiduoda popiežiaus valdžiai, niekad negali but istikimais savo valdžiai ar savo šalies įstatymams.

Paskutinioj byloj, kurią aš pirmiau paminėjau, išvilktą dienos švieson užtektinai to priparodymų: apkaltintojo advokatas kalbėjo į rymišką minyką titulodamas jį vyskupu Hexham, nors jis pripažino, jog toks titulavimas be valdžios užtvirtinimo buvo priešįstatymišku. Iš to matyt, kad katalikai laiko popiežiaus įstatymus viršesniais už įstatymus savo tėvynės.

Nė vienas žmogus negali tarnauti dviem viešpačiam. Todėl jei popiežius paliepia savo pasekėjams daryt tą, ką šalies įstatymai draudžia, iš patyrimo mes žinom kokių įstatymus seks nuolankūs Rymo vergai.

Visame tame matomas yra nepaprastas nužeminimas ir įžeidimas tautinio jausmo, kada žmogus maiti, jog anglas nužemintai pasiduoda įsakymams svetimtaučio, labiau paguodoja paliepinus kokio ten italų minykpalaičio, negu kad savo tėvynės valdoną arba savo šalies įstatymus. Ir taip yra. Kur tik popiežija užkariauja žmonių protą, tuojuo jį prisirišimas prie savo tėvynės sumažėja, ir palieka savo krašto neištikimais piliečiais, nes nė vienas žmogus negali tarnaut dviem viešpačiam.

Antras dalykas vertas patėmijimo tiems, kurie turi santykius su teismais ir bylų nagrinėjimu; yra doktrina, kurią skelbia Rymo bažnyčia delei prisiekos. Pastarojoj buvo pasauktas už liudininką tulas Rymo minykas. Jis turėjo liudyt reikale, kuriame jo luomo garbė ir jo bažnyčios geras vardas kabojo ant plauko. Aš nuodugniai perskaičiau įvairius bažnyčios pavėlinimus savo pasekėjams neteislingai prisiekti, taipgi žinodamas, kad Rymas prižada pilną absoliuciją tokiuose atvejuose, aš turiu pasakyt, jog aš negaliu pridut nė mažiausios svarbos rymiško kunigo liudijimui po prisieka. Aš tatau palieku pačių žmonių teisumi, tegul jie pasako kokia yra vertė kunigo liudijimo, kada Rymo bažnyčia be jokios gėdos skelbia sekancias doktrinas:

"Neteislingai prisiekti, jei tokiai neteislingai prisiekai yra gera priežastis, nėra bloga; nes jei yra teisinga priežastis paslėpti tikrąją tiesą, ir todėl tiesa yra užslėpta be melo, prisieka per tai nėra paniekinta."

Kaslink to, kas yra "gera priežastis," štai kas yra kalbama:

"Gera priežastis yra bile koks teisingas tikslas su mieriu išgelbėti kokius nors gerus daiktus dėl dvasios arba naudingus daiktus dėl kunų."

"Yra leistinu užtylinčiai kalbėti, ir patvirtinti tatal savo prisieka."

"Spaviedninkas gali prisiekti, jog jis negirdėjo apie prasižengimą girdėję per spaviednį, pats sau suprasdamas, kad jis negirdėjo kaipo žmogus, o ne kaipo Kristaus kunigas."

"Apkaltintas arba liudininkas, kuris nėra atsakančiai užklaustas, gali prisiekti, kad jis nežino apie prasižengimą, nors istikrų jį ir žinotų, pats sau suprasdamas, kad jis nežino apie prasižengimo turinį, dėl kurio jis gali but pagal teises klausinėjamas; arba kad jis nežino iki tiek, kad galėtų tame reikale liudyt."

"Ypata, kuri suvadžioja prisiekdama ir duodama suvadžiojančius atsakymus gali gauti nuodėmį atleidimą, nes tokiame atvejui to negalima pavadinat kreiva prisieka; jis nenusižėdo prieš tikrąją teisybę, bet tik prieš įstatymus ir paklusnumą teisėjui, kurio paliepinas pasakyt teisybę yra atmainomas, ir turi svarbą tik tada, kada tyrinėjimas tęsiasi."

"Apskustasis, jei jis randasi pavojuj mirties, ištremimo, turtų praradimo ir tam panašiai, gali užsigint prasižengimo, kad ir po prisieka, pats sau suprasdamas, jog jis to prasižengimo nepapildė taip, kad jis turėtų prisipažint."

Rymo bažnyčia, kuri rado reikalingu budau lauzyt doros ir teisybės principus, neturi teisės rugot, jei mes atsisakysim tikėt Rymo vyskupų ir kunigų nors vienam žodžiui, kad ir po prisieka pasakytam.

Viršminėtos ištraukos yra iš rašto primto, užtvirtinto ir net šventu pripažinto St. Liguori, kurį tai raštą kardinolų kolegija apie dvidešimtis sykių svarstė ir po to formaliskai popiežius patvirtintas ir pasauliui paduotas kaipo tikinčiųjų kelrodis, su patikrinančiu užreikškimu, jog nerasta nė vieno negestino žodžio.

Tokie yra moralai ir dora tų, kurių užlaikymui mes išledžiam šimtus tukstančių kas metą.

(Toliaus bus).

In "Keleivio" Skaitytojus.

Gerbiamieji:— Kurių prenumerata pasibaigė malonėkite atnaujinti, nes sulys krasos taisyklių priverstl busim sulaikyt. Taipgi mel-dziame ir savo draugus pakalbint užsirašyti "Keleivį" kaipo tikrai darbininkiską laikraštį, kuris prie kiekvienos progos šventai gina darbininkų reikalus.

Mainydami adresą butinai turit priduoti SENAJI ir NAUJAJI adresus. To nepadarius, permainyt adreso negalima. Mainant adresą geriausiai parašyt atvirutę, nes tas pigiau ir parankiau.

Daugelis skaitytojų mainydami adresą arba klausdami ko nors parašo laiską, bet neužlipina ir uždeda tik už 1c. markę. Persergime visus, kad tokių laiskų niekados nesiųstų, nes Amerikoj ar laisčas užlipytas arba neužlipytas, turi lut pridėta markė už 2c., kitaip tą laiską numeta arba reik už jį primokėt adresatui.

Su pagarba,
"Kel." Administracija.

SKAITYKIT SU ATYDA!

Turime daugybę FARMU Wisconsin valstijoj, su naujomis triobom, žemė išdirbta ir apseita; galima pirkt su gyvuliais ir visoms mašinoms, taipgi galima imt ant randos arba ant pusės. Dabar laikas žemę apžiūrēt, nes pati žemė pasirodo kokia yra. Jau keliolika lietuvių turi pirkę nuo mūsų Farmas ir visi dėkavoja. Klausk platenių žinių per laiską įdėdamas už 2c. stampą, o gausi plačius paaiškinimus, mūsų adresu: (1-6)

K. MARCINKEVICIA,
1324 So. 10th st., Sheboygan, Wis.

Reikalingi Vyrai

prie visokių darbų.
Atsikreipkite pas (46)

UNITED STATES
EMPLOYMENT OFFICE
43 Portland Street,
BOSTON, MASS.

Lietuvizkas D-ras M. Ziselman.

7 Parmenter St.
Boston, Mass.

Visokias ligas gy-dau pasekmingai-usiai. Ateikit tie-siot pas mane trepsis į vie-ą tik neikit į apieka: mano durys baltos arba telefona duok o aš atesiu. Ofiso valandos Nuo 9 iki 11 ryte nuo 1 iki 2 ir 6 iki 8 vakare. Teleph. Richmond 2622-R.

Mokiname Angliškai

Visose dalyse Amerikos ir Kanados Vientelė mokytis, kurioj kiekvienas gali išmokti Anglišką kalbą, labai trumpame laike, šios mokytis naujais ir toboliausiais metodais. Moki-tumė per laisus, visose laisvė, už labai mažą atlyginimą; teipjau klesose dienomis ir vakarais. Jeigu nori išmokti greitai Anglišką kalbą, ateik at-rosk platenių žinių.

American School of Languages

731 W. 18th st., Chicago, Ill.

J-RAS ST. ANDRZEJEWSKI

Vienatinis lenkiškas
DANTŲ DAKTARAS.
Užtaisau pasigedėjusius dantis ir dedu naujus. Laiką gvarantuojau. Ištraukiu dantis be jokio skausmo
176 HARRISON AVE., BOSTON.

Telephone: Cambridge 4806-M.

Rusiškas Daktaras Cambridge

Dr. N. A. Glebow

Mokslą baigęs Berlyno, Vienos ir kituose geriausiose Europos universitetuose.

Valandos:
Nuo 10 iki 11 ryte, nuo 5 iki 6 ir nuo 8 iki 9 vakarais. Nedėlio-mus nuo 10 iki 12 ryte.
884 MAIN STREET,
Cambridge, Mass.

El. Vyrai, Visi Pas

YUDEIKO!

Jis užlaiko gerą Restauraciją, vi-
obios rūšies Alana, Degtinė.
Vyno ir Cigary.

Pirmiausia ir parankiausia
vėta lietuviams

304 Broadway ir 259 D Streets
SO BOSTON, MASS.

"Eik, paziūrēk kaip Serbija miršta."

Vienas Paryžiaus laikraščiu korespondents kreipėsi į Serbijos vidaus dalykų ministrą Jovanovičą su prašymu, kad duotų jam leidimą but prie serbų armijos. Ministras duodamas jam leidimą pasakė: "Eik, paziūrēk kaip Serbija miršta."

Ir ištikrųjų Serbijos likimas yra baisus. Pereitais metais serbų žemėn dusyk buvo įsiveržus Austrijos armija ir dusyk ji buvo atremta iki rubežiaus. Savo narsumu ir pasižventimu mažutė serbų tauta nustebino pasaulį. Bet po tu mišrių Serbijoj pakilo baisi tyfo epidemija. Daugelis kaimų paliko visiškai be žmonių, kuriuos išslavė tai liga, tai karės audra. Žuvo tiek žmonių, kad visa šalis apsidengė gedulių rubais.

Per du pirmutinius užpuolimus ant Serbijos likos sunaikinti laukuose javai ir ukio padargai. Ukininkų šaliai, kokia yra Serbija, kur iš 100 žmonių 95 užima žemdirbyste, tas buvo pavojingiausias jos gyvasis smūgis.

Iš aplankyto karės vietų veik visi gyventojai pabėgo ir susispietė pietinėje šalies dalyje. Dėl didelio žmonių susispietimo, dėl stokos maisto ir higienos pabėgusių tarpe pradėjo siausti ligos, kurios kaip šluota šlavė žmones į kapus.

Bet dusyk austrų armija sumušta daugiau Serbijon veržties nebendė. Tuo tarpu iš Amerikos pribuvo armija daktarų, kurie pradėjo kovoti su epidemija. Kova buvo sunki. Pacijų daktarų krito nuo ligų daugiau kaip šimtas. Bet visgi epidemija likos sustabdyta. Serbijos ukio komitetas papirpino ukininkams sėklų, davė kitokią pagalbą ir Serbija atsikėlė iš mirties patalo pradėjo vėl gyventi. Pasiliko tik apie 10,000 našlėlių, kurie neturi nė motinos, nė tėvo, nė namų. Pasirodžiusi cholera taipgi likos nuveikta ir išnaikinta.

Bet dabar nelaiminga Serbija vėl užpuolė prieši. Ir užpuolė jau nebe vieni austrai, bet susivieniję vokečiai ir bulgarai. Užpuolė iš visų pusių ir baigia serbų tautą žudyti. Didesnė šalies dalis jau užimta. Visi svarbesni miestai ir tvirtovės jau prieši rankose. Žmonės pabėgė iš savo namų klaidžioja po girias ir kalnus be maisto ir pastogės. Pakol buvo šilta, tukstančiai tų pabėgusių gulėjo naktimis griovose po medžių, o maitinosi žole. Bet ateis žiema ir tie tukstančiai turės išmirti nuo bado ir šalčio.

Taip, Serbija miršta! Anglų spauda nuolat skelbia, kad serbams į pagalbą eina anglai su francūzais. Bet teutonai su bulgarais baigia jau Serbiją užimti, o tos pagalbos vis da nematyt. Tiesa, truputis francūzų kariumenės išlipo Salonikoj, bet tas nieko nereiškia. Ir kaip dabar pasirodo, tai šitai kariumėnei reikės tuojuos traukties atgal, nes francūzai jau reikalauja iš Graikijos užtikrinimo, kad ji nedarys jokių klūčių, jei nuveiktai francūzų armijai reikės traukties iš Serbijos atgal per Saloniką.

Buvo vis skelbiama, kad Graikija išeis Serbijai į pagalbą. Bet Graikijos karalius nenori apie tai nė kalbėti. Prieš kaizerį jisai niekados neis, nes jisai yra jo švogėris — jo žmona yra tikra kaizerio sesuo.

Vietinės Žinios

Gabijos Vakaras.

Lapkričio 12 d. Liet. Lab. Svetainėje Gabija turėjo savo vakarą. Scenoje statė operetę "Adomas ir Jieva" — bene kelintu kartu So. Bostone. Veikalėlis puikus, bet išskyrus E. Vitaitį (Adomo rolėje) iš visų kitų artistų galima reikalauti pilnesnio įėjimo rolesna. Jieva (p-lė Kuzmauskutė) ne visai gerai atvaizdina kaimietės tipą, prastai išreiškia savo žingeidavimą vaizos paslaptimis, verksmas neišrodo fikciją, bet per daug naturalis, sielos skausmo pagimdytas, — kas dar komedijai. Grafas, nors su cilindriu ant galvos, ne grafiskai lošia, nes savo namuose turbūt mano esąs karčemoje, o gal nori publikai savo cilindriu pasigirti. Lekajaus rolė lošia p. Švagžys gana gerai, nors buvo ir klaidelių. Kadangi veiklas tų pačių artistų jau kelintu kartu vaidinamas, tai klaidos ir nedakliai nevisai atleistina.

Publikos susirinko gana mažai. Tas bostoniečiams peiktina. Šviesties ir kultūrizuoties, tai ne vien veikėjų, bet ir visų mūsų yra šventa pareiga.

LSS. 60-tos kuopos vakaras.

Lapkričio 13 d. LSS. 60 kuopos globojama vaikų draugijėlė "Bijūnelis," turėjo savo vakarą. Scenoje statė Zemaiteis komediją "Tris mylimos." Lošė jauni vaikai. Kaip vaikus — toks veiklas persunkiu, nes veiklas yra su "meile," kas vaikūčiams dar svetima ir nesuprantama. Tečiaus maži artistai atvaizdino neprasčiau už daugelio vietų suaugusių to veikalo artistus. Pastebėtina, kad pas tuos mažus veikėjus bunda aktoriškas talentas ir galima laukti iš jų ateityj tikrų artistų. Lošė: F. Znotas — Liudviko rolėje; Juozapas Potsevičius — Kozio rolėje; Bronė Antanavičiūtė — motinos rolėje; Marė Baubliūtė — Petronės rolėje ir Antosė Leniauskutė — Domicelės rolėje.

Už skrajojantios krasos atvirutes dovanas laimėjo Bronė Antanavičiūtė — gražų stalinių laikrodį; Mariutė Baubliūtė — branzalietę; Antosė Leniauskutė — auksinį žiedą.

Publikos susirinko nemažai ir rengėjams dar liks pelno.

Lietuviai nuvažiavo automobiliu nuo tilto.

K. Urbonas, žinomas So. Bostono lietuvis, kuris užlaiko didelį automobilių parsamdymui, išvažiavo anadien su dviem savo draugais pasivažinėti. Bet visi buvo gerai išsigėję ir atsi-
tino nelaimė. Vaziuojant iš So. Bostono į Dorchesterį, ant tilto mūsų lietuviai užvažiavo ant kito automobiliaus ir numušė jam asį. Persigandę pasuko į šoną ir nudardėjo nuo tilto į jures. Jų laimė jurių vanduo buvo tuo tarpu nuslūgęs ir tik todėl jie neprigėrė, tik išsimaudė dumblyne. Pats Urbonas nulėkė 10 pėdų už automobiliaus. Pasidarė triukšmas. Žmonės pradėjo bėgti iš visų pusių. Da didesnės sensacijos sukėlimui, vienas vaikas suskambino ugnagesių varpą. Atpiskėjo ugnagesiai su savo inžiniais ugnies gesinti, o čia lietuviai sugrįvė į jures. Žmonės juos ištraukė, o ugnagesiai priiše virvę išvilšogėris — jo žmona yra tikra kaizerio sesuo. Tuo tarpu pribuvo ir polici-

ja. Sužeistą automobiliaus savininką suėmė, o jo draugai pabėgo kaip zuikiai. Ši panedėlį, 15 lapkričio, buvo teismas. Urboną nubaudė \$50 ir dviem savaitėm kalėjimui. Jisai apeliavo į augštesnį teismą.

LSS. 60-tos kp. diskusijos.

Lapkričio 14 d. vakare L. S.S. 60-tos kuopos svetainėje įvyko paskelbtos diskusijos temoje "Kokiais būdais geriausia priėti prie žmonių?" Tas klausimas tečiaus negalėjo sukelti ginčo, nes diskutantai kuone tuos pačius receptus padavinėjo, tad klausimą pakeista kitu, būtent: ar galima bendrai veikti su mūsų vietos tautininkais? Diskusijai nurodinėjo negalimybės ir galimybės. Klesų kovos principai socialistas neleidžia bendrai veikti su jokia klesų kovos principų nepripažįstančia visuomenės srove, jeigu tas bendras veikimas stiprintų anos srovės intaką. Tečiaus tulais atvejais, kaip buvo nurodoma, galima būtų ir bendrai veikti, ypač tokius darbus, kurie veda prie vieno ir to paties tikslo. Galutina šio klausimo išriškima palikta kuopos susirinkimui.

Kam tau dirbti šapoj, kad gali lengviau dirbdamas geriau gyventi.

Pirk krautuvę ir daryk biznį. Yra gera progą nusipirkti su geriausiu įtaisymu, lietuvių tirstai apgyventoj vietoj vieninteliu rusiui lietuviška štorą So. Bostone, t. y. Visokių Fraktų, kaip troškų, taip ir naminių, visokių riešutų, alvy, aliejų, saldmetonės (ice cream), Saldainių (kandžių), sodės, cigarų, paprosų, vienu žodžiu viso ko, kas tos rusies krautuvei priguli. Kam nusibodo šapoj dirbti, atsiskaukite žemiau padetu antraštu: Martin Tamosaitis, 317 Broadway, So. Boston, Mass.

Sudėgė biskvitų keptuvę

Praėjusį panedėlį po pietų Cambridge'uje sudėgė trijų augstų namas, kur buvo Central Biscuit Co. keptuvė. Pirmą tenai buvo mašinų dirbtuvė, todėl namas įmirkytas aliejumi degė kaip tam tyčia sutaisyta darvokšnė. Nors suvažiavo visos ugnagesių spēkos, gaisro užgesinti negalėjo. Kada pasirodė, jog dirbtuvė jau lemta sudėgti, ugnagesiai jos ir nebegesino, bet liejo vandenį ant aplinkinių namų, kad nors juos apsaugojus. Kitaip būtų suplėskėjęs visas Cambridge'aus biznio centras, nes buvo didelis vėjas ir liepsnos laizyte laizė aplinkines triobas.

Peršovė žmoną ir save.

Dedhame, netoli Bostono, tulas Rafferty peršovė buvusią savo žmoną, paskui suvarė sau šuvį. Abudu dabar miršta ligonbutyje. Priežastis — kerštas. Šešios savaitės atgal moteris buvo gavus per teismą atsiškyrimą.

Policijos viršininkas panaikino ilgus naktines lazdas policistams.

Somerville'je likos apiplėštas policmanas Shay. Jam atimta revolveris ir lazda.

Išrinktasai gubernatoriaus McCall išleido savo rinkimų agitacijai \$2,600.

Bostono miestas šimet skolingas Mass. valstijai \$4,791,000. Skola pasidarė už įvairius darbus, kurie buvo atlikti miestui valstijos lėšomis.

Chelsea'je, Bostono priemiestyje, mirė 3 metų Vinės kūdikis nuo degtinės, kurios jis radęs ant stalo pats atsigėrė.

Technonogijos instituto dirbtuvėj Cambridge'uje sustreikavo 500 visokių amatinkų. Jie reikalauja, kad būtų atleisti ne-unijistai.

PASKAITA.

Nedėlio, 21 lapkričio, 7:30 val. vakare socialistų salėj drg. S. Michelonas turės paskaitą apie astronomiją. Įžanga visiems dykai. (Apgars.)

Kam tau dirbti šapoj, kad gali lengviau dirbdamas geriau gyventi.

Pirk krautuvę ir daryk biznį. Yra gera progą nusipirkti su geriausiu įtaisymu, lietuvių tirstai apgyventoj vietoj vieninteliu rusiui lietuviška štorą So. Bostone, t. y. Visokių Fraktų, kaip troškų, taip ir naminių, visokių riešutų, alvy, aliejų, saldmetonės (ice cream), Saldainių (kandžių), sodės, cigarų, paprosų, vienu žodžiu viso ko, kas tos rusies krautuvei priguli. Kam nusibodo šapoj dirbti, atsiskaukite žemiau padetu antraštu: Martin Tamosaitis, 317 Broadway, So. Boston, Mass.

PARSIDUODA FORNICIAI

Gerai užlaikyti; 6 kambariams; parsiduoda pigiai. Norintieji gali matyti kiekvieną dieną.

Wm. Dobrovolskis, 106 Silver st., So. Boston, Mass.

TEATRAS.

Sekantis "Gabijos" vaidinimas bus muzikalia operetė Malunininkas ir Kaminakrėtis. Muzika M. Petrausko.

Vaidina gerai išlavinti artistai-solistai ir visos "Gabijos" Choras. Graji orkestras Jurgo Dragasias. Aktorius, choras ir orkestras diriguos pats veikalo gerb. kompozitorius Mikas Petrauskas. Po vaidinimui bus ir tėsės iki vėlai.

Sis vakaras bus Subatoj

20 Lapkričio-Nov., 1915

Lietuvių Svetainėj

kamp. E ir Silver sts., S. Boston.

Sirdingai visus užprašo —

Draugija "Gabija".

BEVEIK DYKAI

Drūciausias laikrodėlis vyriško ar moteriško saizo, tikru auksu "Gold Filled", vertas \$20.00, garant per išdirbėjus ant daug metų, labai gražiai graviruotas. Bus pasiūstas kožnam su tiesa peržiūrti, kas prišius savo tikrą adresą. Firma del pagarsinimo savo laikrodėlių, atiduoda dabar beveik dykai. Jei patiks laikrodėlis, užmokėsite agentui \$3.65 ir už persiuntimą. Jei nepatiks, nemokėsite centą. Rašyk tuojuos štai kaip: Imperial Credit Co. Sales Dep. Box 2526, PHILADELPHIA, PA.

Imperial Credit Co. Sales Dep. Box 2526, PHILADELPHIA, PA.

Kosulis ir Užkimimas

paprastai apsirėškia šaltam orui užėjus ir nelengvai pagydomi. Jie reikalauja staigaus gydymo ir gerų gyduolių.

SEVERA'S Balsam for Lungs

(Severos Balsamas Plaučiams)

gydo kosulius, prasišaldymus, užkimimus, bronchitą, krupus ir kokiųsą nuo 35 metų. Yra tai gera ir švelni preparacija. Mes labai ją rekomenduojame vartojimui — jauniems ir seniems, vaikams ir suaugusiems. Kainos 25c. ir 50c.

"Aš turėjau baisų kosulį," rašo Frank Vacha iš Elk River, Minn., "tai aš gavau butelį severa's Balsam for Lungs ir pirm, negu suvartojau visą butelį, kosulio visi prapuolė. Aš esu 63 metų amžiaus ir jaučiuosi gana sveikas."

Gauk Severos gydymui preparacijas pas savo apyptiklininką.

Nepirškite kitokių. Jei jusi apyptiklininkas jų neturi, tai užsioorderuok tiesiog iš

W. F. SEVERA CO., - Cedar Rapids, Iowa.

Užkietėjimas, galvos skausmas, nervininkas, greita perdoma.

Severa's Liver Pills (Severos Pielikos nuo kepenų) Vartok pagal nurodymus. 25c.

Naujas Lietuvis Kriaučius So. Bostone.

Praešiu visiems lietuviams, jog atidariau kostumerišką KRIAUCIŲ SAPA. Siuvu vyrų ir moterų rūbus. Padarau siutus pagal naujausias madas ir garantuoju savo darbą. Taipogi siuvu ir taisyau moterų ir merginų siutus, žodžiu sakant, taisyau, prosinu ir išstymu visokius drabužius kuogražausiai, taip kad iš senų padarau kaip naujus.

F. C. WILTRAKIS, 412 E. Third St., So. Boston, Mass. Netoli nuo Dorchester, str.

Aš kvailas.

Taip sako kiti agentai, už tai, kao aš tai pigiai pa-duodu laikrodžius, žiedus, lenčiugus, branzalietus ir kitus auksinius daiktus ir ant labai lengvų išmokėjimų. Eidamas pro šalį, užėik į mano naują krautuvę, o persitiksini, jei nepatiks, nereikia pirkt.

Taisome laikrodžius, žiedus, branzalietus, lenčiugus, labai pigiai, darbas gvarantuojamas. Sluibinius laisnius ir kitus patarnavimus padarom dykai.

P. KETVIRTIS JEWELRY CO. Kampas Broadway, 324 E street, SO. BOSTON.

M. M. ANDRIUŠIUTĖ

LIETUVIŠKA SIUVĖJA Siuvu visokias Dresias ir užlaikau gatavas. Darbas gvarantuojamas. 324 E Street, kampas Broadway, (vienais trepais augstyn). SO. BOSTON, MASS.

Kita šapa: 678 N. MAIN ST., MONTELLO, H. Stankaus Name. Premieravimo dienos: So. Bostone — Utarninkais. Montelloj — Pėtnyčiomis.

Ant 21 akmens

Geizkello laikrodžia ariubėlis, vyriško didumo, ant 20 metų auksuotas su išrašytai dubeltais viršais. Labai teisingai ypatinai geizkello vaziuojantiems žmonėms, kuriems reikia visuomet tikras laikas žinoti. Gvarantuotas ant 20 metų. Ypatinias pasiūlyjimas. Mes išsiųsimė šį laikrodėlį ant kiekieno adresu už \$5.75 C. O. D. ir persiuntimo kaštus, su teise jums viską peržiūrėti. Jei busi neįigaadinatas, nemokė nė cento. Atsiminkite, jus užmokėtumėt už tokį pat laikrodėlį apie \$25.00, jei pirktumėt kitur. Puikus auksuotas lenčiugėlis ir kabutis dykai su kiekvienu laikrodėliu (49)

EXCELSIOR WATCH CO.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

906 Athenaeum Bldg., CHICAGO, ILL.

Samoninga gaspadinė

visada turi savo namuose buteluką Doro Richter's

PAIN-EXPELLER

Neabejojantis budas įjrimui nuo skaudėjimo Reumatizmo, persaišdimo, išsinarinimo ir tt. Tikras tiktais su pažymėta marke "IKARA"

25c. ir 50c. butelukas visose aptikose arba šaliai nuo skaudėjimo

F. A. D. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

PARSIDUODA STUDJA

Išdirbtas biznis per 15 metų. Vieta apgyventa lietuviams ir lenkais. Kreipkitės ypatingai ar laišku.

A. B.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

28 Broadway, SO. BOSTON, MASS.</